Orde van
Vlaamse Balies

Jaarverslag 2018

Orde van Vlaamse Balies

ORDE VAN VLAAMSE BALIES - JAARVERSLAG 2018

Voorwoord **3**

1. OVB en politiek **4**

1.1. Reactie op rapport experten "De toekomst van het advocatenberoep" *4*

1.2. Hervorming ondernemingsrecht *5*

1.3. Advocaten als rechter in ondernemingszaken *6*

1.4. Hervorming huwelijksvermogensrecht *7*

1.5. Nieuw jeugddelinquentierecht *7*

1.6. Hervorming strafprocesrecht *8*

1.7. Invoering btw-tarief 21% op juridische tweedelijnsbijstand uitgesteld voor onbepaalde duur *8*

1.8. Bemiddeling en collaboratieve onderhandeling *9*

1.9. Afschrift uit strafdossiers *10*

1.10. Burgerinfiltratie *11*

1.11. Spijtoptanten *11*

1.12. Woonstbetreding *12*

1.13. Eerstelijnsbijstand *13*

1.14. Wetsvoorstel tot wijziging wet betreffende opschorting, uitstel en probatie *14*

1.15. Publieke consultatie over hervorming Burgerlijk Wetboek *14*

2. OVB en rechtspraak **16**

2.1. Hervorming griffierechten *16*

2.2. Grondwettelijk Hof en nutteloze kosten *16*

2.3. Grondwettelijk Hof vernietigt omstreden forfaitaire bijdragen *17*

2.4. Vernietigingsberoep Witwaswet *18*

2.5. Vernietigingsberoep KB UBO-register *18*

2.6. Vernietigingsberoep Wet Verzekeringen *19*

3. OVB en het publiek **20**

3.1. Campagne rechtsbijstandsverzekering *20*

3.2. Steun aan buitenlandse advocaten in moeilijkheden *21*

3.3. Dag van de Rechtsstaat *21*

3.4. Music for Life en SOS Kinderdorpen *22*

3.5. OVB op jobbeurzen *23*

3.6. OVB en de advocaat in het nieuws *23*

4. OVB en haar advocaten **24**

4.1. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of GDPR) *24*

4.2. Collectieve cyberverzekering voor advocaten *25*

4.3. Uitbreiding dekking verzekeringen beroepsaansprakelijkheid en insolvabiliteit *26*

4.4. Advocaten kunnen sinds 1 mei 2018 failliet gaan *26*

4.5. Reglement advocaat en insolventie ... 27
4.6. Met de advocatenkaart door de scanstraat ... 28
4.7. DPA-deposit ... 28
4.8. RegSol ... 29
4.9. Interactie OVB en CCBE ... 30
4.10. CCBE aanbevelingen online platformen ... 31
4.11. FAQ btw geactualiseerd ... 31
4.12. Baliefusies ... 31
4.13. Samenwerking OVB en OBFG ... 32
4.14. Hervorming beroepsopleiding ... 33
4.15. Specialisaties ... 34
4.16. Bekwaamheidsproef buitenlandse diploma's ... 34
4.17. Reglement witwaspreventie gepubliceerd ... 35
4.18. OVB organiseert: roadshow Witwaspreventie ... 35
4.19. Bijzondere Opleiding Cassatieprocedure in Strafzaken ... 35
4.20. Opleidingen permanente vorming ... 36
4.21. Aanvragen permanente vorming nemen toe ... 37
4.22. Legal Tech Congres ... 38
4.23. Advocatenrun ... 39
4.24. Nieuw Privaat Luik ... 40

5. OVB in cijfers ... 41
5.1. Tuchtrechtspraak ... 41
5.2. Permanente vorming ... 41
5.3. Gemengde Commissie Rechtsbijstand ... 42
5.4. Jaarrekening ... 43

Een blik vooruit ... 44

Contact ... 45

Voorwoord

De Orde van Vlaamse Balies (OVB) kan terugblikken op een gevuld jaar 2018.

In belangrijke wetgevende dossiers nam de OVB initiatieven om de belangen van de advocatuur en de rechtzoekende optimaal te behartigen. Zo stelde ze uitgebreide wetgevingsdossiers en standpunten op over onder meer de hervormingen van het ondernemings-, huwelijksvermogens-, strafproces- en jeugddelinquentierecht. De OVB werkte ook actief mee aan de modernisering van de juridische beroepen.

Naar het publiek toe, sprong vooral de campagne rond de rechtsbijstandsverzekering in het oog. Onderzoek toonde aan dat slechts 74% van de Vlamingen een rechtsbijstandsverzekering heeft of denkt er één te hebben. De OVB lanceerde een campagne om de rechtzoekende bewust te maken van het feit dat aan hun auto-, familiale of brandverzekering vaak ook een rechtsbijstandsverzekering is gekoppeld, waarmee de rechtzoekende een beroep kan doen op een advocaat naar keuze.

De OVB begeleidde haar advocaten bij de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of GDPR). Zij stelde de nodige documentatie, modellen en adviezen op en organiseerde opleidingen en studiedagen. Daarnaast zorgde de OVB voor een collectieve cyberverzekering voor advocaten. Verder organiseerde de OVB een roadshow over Witwaspreventie, verschillende opleidingen en een Legal Tech Congres.

Voorzitter Edward Janssens werpt een blik vooruit in het slotwoord van dit jaarverslag.

Veel leesplezier.

1. OVB en politiek

1.1.Reactie op rapport experten "De toekomst van het advocatenberoep"

Wat?
Ter voorbereiding van een beleidsplan met voorstellen over de modernisering van de juridische beroepen, stelde de minister van Justitie twee experten aan om een rapport op te stellen over de toekomst van het advocatenberoep (mr. Patrick Henry en mr. Patrick Hofströssler). Het rapport bevat 38 voorstellen waarvoor de wet diende te worden gewijzigd of waarvoor het initiatief bij de OVB en de OBFG ligt. Concreet bestrijken ze 7 domeinen: beroepsopleiding, deontologie, IT, gerechtelijk recht, governance, tucht en juridische tweedelijnsbijstand.

De minister van Justitie nodigde de beide communautaire Ordes uit om hun opmerkingen bij het rapport over te maken. Op 2 juli 2018 overhandigde de OVB haar advies aan de minister.

Waarom?
Vermits het rapport de toekomst en modernisering van het advocatenberoep behandelde, zijn de 38 voorstellen vermeld in dit rapport van aanzienlijk belang voor de goede werking van de advocatuur. De OVB schoof in haar reactie **5 prioriteiten** naar voren:

1) De OVB wil eerst en vooral dat het belang van een onafhankelijke advocatuur in de rechtsstaat en het beroepsgeheim van de advocaat grondwettelijk wordt vastgelegd. De grondwettelijke invulling van de rol van de advocaat in de rechtsstaat acht de OVB de belangrijkste prioriteit omdat een advocaat zijn beroep enkel kan uitoefenen zonder inmenging van de staat, in alle onafhankelijkheid dus.
2) Elke burger moet op gelijke wijze toegang hebben tot de rechtbank. De OVB ijvert daarom voor een goed uitgebouwde en performante juridische tweedelijnsbijstand.
3) De OVB wil zelf de beslissingen over het advocatenberoep nemen. Dat is de essentie van een Orde en garandeert de onafhankelijke opstelling ten aanzien van de politieke macht.
4) De OVB kan zich over het algemeen vinden in de uitbreiding van de perimeter van het beroep.
5) Om uit te munten in excellentie, wil de OVB de beroepsopleiding hervormen, maximaal inzetten op permanente vorming en kwaliteitscontroles uitvoeren.

Over elk van de 38 voorstellen van het rapport nam de OVB in haar reactie een duidelijk standpunt in. De OVB kantte zich bijvoorbeeld tegen het voorstel dat een advocaat bediende zou kunnen zijn, maar stond daarentegen positief ten aanzien van de idee om tableauvennootschappen toe te laten. Het voorstel om een rechtscollege van het beroepsgeheim op te richten werd ondersteund, maar wel drong de OVB aan op een *lightversie* van de voorziene procedure. Ook schaarde de OVB zich achter de voorstellen over de uitvoerbaarverklaring van de advocatenakte, de collectieve herstelvordering en de advocaat-vereffenaar van schade. Ten aanzien van de voorstellen inzake *governance* toonde de OVB zich bijzonder kritisch en achtte ze grotendeels de tijd niet rijp om tot de voorgestelde wijzigingen over te gaan.

Inzake tucht deed de OVB enkele concrete voorstellen tot aanpassing van de tuchtwet van 2006. Er werd verder gebouwd op het – door de OVB én OBFG gedragen – wetsvoorstel dat in 2015 in het parlement werd neergelegd. De wetswijzigingen werden uitvoerig en in detail opgenomen. Die aanpassingen zijn urgent, omdat de dagelijkse werking van de tuchtraden en de ervaringen van de

stafhouders met (problemen van) de huidige tuchtwet telkens opnieuw bewijzen dat een herziening meer dan noodzakelijk is. De OVB kon zich niet aansluiten bij alle door de experten gedane voorstellen, omdat de praktijk reeds heeft geleerd dat bepaalde concrete regels niet werkbaar zijn. De OVB acht een goede toepassing van het tuchtrecht en een goede werking van de tuchtraden van essentieel belang om de geloofwaardigheid van de advocatuur te handhaven. Een aantal belangrijke zaken zijn bijvoorbeeld de hoedanigheid van de klager, de samenstelling van de tuchtraden, de rol/bevoegdheid van de stafhouder in tuchtdossiers, tuchtdossiers aangaande advocaten met een bijzondere hoedanigheid, de openbaarheid van de tuchtbeslissingen, de oprichting van een 'Coördinatiecel Tucht' die o.m. alle klachten, aangiften en ambtshalve onderzoeken centraliseert en registreert en die toeziet op een gemeenschappelijk tuchtbeleid enz.

Hoe?
De stafhouders werden geconsulteerd bij de opmaak van de opmerkingen van de OVB en er werden ad hoc werkgroepen opgericht met advocaten met een bijzondere expertise in de onderscheiden domeinen. Ook werd via *OrdeExpress* herhaaldelijk opgeroepen om eventuele persoonlijke opmerkingen bij het rapport over te maken aan de OVB. De Orde heeft de voorstellen in het rapport uitvoerig geanalyseerd en besproken binnen de commissies, de raad van bestuur en de algemene vergadering. Ze heeft haar uitgebreide opmerkingen bij het rapport in een advies gebundeld en overhandigd aan de minister van Justitie.

En verder?
Na overhandiging van het advies heeft de OVB in de daaropvolgende maanden nauwlettend toegezien op de implementatie van de voorstellen van de experten. In het najaar van 2018 ontving de OVB een voorontwerp, waarop ze bij brief van 16 oktober 2018 haar commentaar bezorgde aan de minister van Justitie. Nadien vond nog bijkomend overleg plaats met de experten en het kabinet Justitie, maar de werkzaamheden werden helaas gestaakt door de val van de regering. De OVB hoopt dat de volgende minister van Justitie terug de hand aan de ploeg zal slaan.

➔ Lees de integrale reactie van de OVB op het rapport in OrdeExpress.

1.2.Hervorming ondernemingsrecht

Wat?
De hervorming van het ondernemingsrecht is het tweede luik van de **drieledige hervorming van het ondernemingsrecht *sensu lato***. Het eerste luik bestaat uit het nieuwe insolventierecht (inwerkingtreding op 1 mei 2018), met de invoering van Boek XX WER. Het derde luik is het nieuwe vennootschaps- en verenigingsrecht.

Hoe?
De OVB heeft haar schriftelijk standpunt aangaande het wetsontwerp van 7 december 2017 houdende hervorming van het ondernemingsrecht overgemaakt aan de Kamercommissie Handels- en Economisch recht voorafgaand aan de hoorzitting. Bestuurder Hugo Lamon heeft het standpunt mondeling toegelicht op de hoorzitting van 19 januari 2018.

De OVB heeft ervoor gepleit om een verwijzing naar artikel 3.8 van de Richtlijn oneerlijke handelspraktijken op te nemen in boek VI WER.

De OVB heeft daarnaast aangedrongen op een uitzondering in het kader van het voorgestelde artikel VI. 35, §2 WER voor de door de wet opgerichte beroepsverenigingen die de wettelijke

opdracht hebben te waken over het algemeen belang. De OVB heeft daarbij benadrukt dat een interprofessionele organisatie niet in haar naam kan spreken aangezien de OVB een volledig zelfregulerende beroepsorganisatie is met een specifieke finaliteit die gedefinieerd is in artikel 495 Ger.W.

De OVB stelde onder meer ook vast dat de afschaffing van het begrip 'daden van koophandel' dwingt tot aanpassing van artikel 437, 3° Ger.W., dat bepaalt dat het beroep van advocaat onverenigbaar is met het "drijven van handel of nijverheid".

En verder?
De wet van 15 april 2018 houdende hervorming van het ondernemingsrecht is op 1 november 2018 in werking getreden. Die wet brengt **ingrijpende wijzigingen** met zich mee (ontmanteling van het Wetboek van koophandel; opheffing van Boek XIV WER; een nieuw ondernemingsbegrip; hervorming van het handelsbewijsrecht tot het ondernemingsbewijsrecht; nieuwe KBO- en boekhoudkundige verplichtingen; enz.). De OVB, en ook de advocaten, moeten al die wijzigingen opvolgen en toepassen.

➔ Lees het volledige standpunt in OrdeExpress.

1.3.Advocaten als rechter in ondernemingszaken

Wat?
De algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies keurde op 28 maart 2018 een standpunt goed over advocaten die zouden zetelen als rechter in ondernemingszaken. De OVB vindt het namelijk niet gepast voor een advocaat om rechter in ondernemingszaken te worden. Dat veroorzaakt een **onaanvaardbare verwarring** tussen de rol van de advocaat voor de rechtbank als mandataris van zijn cliënt en het opnemen van een functie als rechter binnen de ondernemingsrechtbank. Er moet een duidelijke scheiding zijn tussen de taak van advocaat en die van rechter. Wanneer een advocaat zou zetelen als rechter in ondernemingszaken, vervaagt minstens die rol.

Een advocaat die structureel als rechter optreedt wekt eveneens een **schijn van partijdigheid** bij de bevolking die schadelijk is voor de beeldvorming van het publiek over Justitie.

Waarom?
In het kader van de hervorming van het ondernemingsrecht voorzag het wetsontwerp (dat inmiddels wet is geworden) in kamers van de ondernemingsrechtbank waarin leden van de vrije beroepen als rechter zouden zetelen. Zo kunnen advocaten benoemd worden tot rechter in ondernemingszaken. In het licht van dat wetsontwerp vond de OVB het opportuun om een standpunt te formuleren.

➔ Lees het volledige standpunt in OrdeExpress.

1.4. Hervorming huwelijksvermogensrecht

Wat?
Sinds 1 september 2018 is het huwelijksvermogensrecht in België grondig gewijzigd. De wetgever wil met die wijziging het huwelijksvermogensrecht moderniseren en heeft tegelijkertijd verholpen aan een aantal problemen die reeds lang in de praktijk bestonden.

Een greep uit de voornaamste wijzigingen:

- De wet bepaalt voortaan duidelijk of in het wettelijk stelsel individuele levensverzekeringen, schade- en arbeidsongevallenvergoedingen, beroepsgoederen (zoals bv. een tandartsstoel van de echtgenoot-tandarts), aandelen en cliënteel (bv. cliënteel van de echtgenoot-advocaat) tot het **eigen vermogen van een echtgenoot** behoren of tot het **gemeenschappelijk vermogen**.
- De wet bevat een **meer uitgebreide regeling** voor koppels die huwen met een **zuivere scheiding van goederen** en hun stelsel toch wat zachter willen maken door bv. de aanwinsten te verrekenen bij de beëindiging van hun huwelijk om zo grote ongelijkheden tussen beide echtgenoten te vermijden.

Waarom?
De OVB heeft bij de totstandkoming van deze wet steeds de belangen van de rechtzoekenden verdedigd. Velen onder hen komen namelijk vroeg of laat in aanraking met het huwelijksvermogensrecht.

Hoe?
De OVB werd bij de voorbereidende werken gehoord in de Kamercommissie Justitie.

➔ Lees het volledige wetgevingsdossier in OrdeExpress.

1.5. Nieuw jeugddelinquentierecht

Wat?
Het Vlaams Parlement heeft het nieuwe jeugddelinquentierecht goedgekeurd dat in werking zal treden op 1 september 2019. In het nieuwe jeugddelinquentierecht ligt de **focus op de verantwoordelijkheid van de minderjarige** die bv. zelf een voorstel kan doen tot positief project. De minderjarige wordt met andere woorden verantwoordelijk gesteld voor zijn daden en de gevolgen ervan. Ook wil de decreetgever **duidelijk en snel reageren** op jeugddelicten door middel van **constructieve sancties** die gericht zijn op het herstel van de aangerichte schade. Om die reden wordt voor het Parket en de jeugdrechter ook een gedifferentieerd aanbod van reacties voorzien op jeugddelicten. Verder blijft de uithandengeving van minderjarigen mogelijk en geldt de opsluiting van minderjarigen als de meest ingrijpende maatregel.

Waarom?
De OVB is op verscheidene momenten tijdens de totstandkoming van het decreet tussengekomen om de decreetgever te wijzen op het beginsel van de scheiding der machten, en op de rechten van de betrokken minderjarigen en van de ouders. Denk daarbij bv. aan de rechtswaarborgen binnen de procedure (mogelijkheid van herziening), het duidelijk definiëren van begrippen, enz.

1.6.Hervorming strafprocesrecht

Wat?
Op dinsdag 20 maart 2018 vond in de Kamercommissie Justitie een hoorzitting plaats met de leden van de commissie tot hervorming van het strafprocesrecht. De commissieleden lichtten de krachtlijnen toe van de voorstellen die zij hebben geformuleerd met het oog op de opstelling van een **nieuw Wetboek van strafvordering**. Die hoorzitting vormde daarmee de aanzet tot de opstart van verdere parlementaire werkzaamheden.
De voorstellen van de commissie behandelden de uittekening van het vooronderzoek tot en met de afsluiting ervan. Zij formuleerde tijdens de hoorzitting geen voorstellen over de vonnisfase. De voorstellen kwamen in grote lijnen overeen met de krijtlijnen die de commissie reeds in 2017 overhandigd had aan de OVB en de OBFG.

Waarom?
Gezien de impact van de hervorming van het strafprocesrecht, heeft de OVB een nota opgesteld over de voorstellen die de commissie tijdens de hoorzitting heeft uiteengezet.

Van bij het begin al bezorgt de OVB – in samenspraak met haar commissie strafrecht – op gezette tijden adviezen en nota's over de voorgenomen hervormingen. De OVB houdt zich er ook aan de ontwikkelingen en werkzaamheden hieromtrent op de voet te blijven volgen. In de eerste plaats voor de advocatuur en de rechtzoekende, maar ook voor de zittende en staande magistratuur.

Hoe?
Toen de OVB in 2015 het plan vernam van de minister van Justitie om het hele strafprocesrecht te hervormen, maakte zij samen met de OVB-commissie strafrecht al snel proactief haar standpunt bekend. Daarin pleitte ze voor een participatief strafrechtelijk onderzoek dat de kwaliteit van het onderzoek moet vergroten en aanleiding moet geven tot minder discussies in de latere fase van de strafprocedure.

De krijtlijnen die de commissie van experts tot hervorming van het strafprocesrecht tot nu toe uittekende, kwamen tot tevredenheid van de OVB in belangrijke mate overeen met haar voorstellen en standpunten.

En verder?
Met de val van de regering is de grote hervorming van het strafprocesrecht op de lange(re) baan geschoven. De OVB meent dat de hervorming ook bij de volgende regering hoog op de politieke agenda moet staan.

➔ Lees de volledige nota in OrdeExpress.

1.7.Invoering btw-tarief 21% op juridische tweedelijnsbijstand uitgesteld voor onbepaalde duur

Wat?
De FOD Financiën besliste (eind december 2016) dat prestaties in de juridische tweedelijnsbijstand onderhevig zouden worden aan het normale btw-tarief van 21%. De datum waarop die maatregel in

werking zou treden, werd evenwel verscheidene keren uitgesteld (van 1 april 2017 naar 1 september 2017 en vervolgens naar 1 januari 2018, 1 juli 2018 respectievelijk 1 september 2018). De FOD Financiën publiceerde op 7 september 2018 een bericht op zijn website dat de eerder aangekondigde invoering van het gewone btw-tarief van 21% voor de prestaties in het kader van de juridische bijstand voor onbepaalde duur wordt uitgesteld. Het **bijzonder nultarief blijft** aldus **van kracht**.

Waarom?
De OVB is actief tussengekomen in dit dossier en heeft aangedrongen op een oplossing aangezien de verhoging van het btw-tarief neutraal moet zijn voor de advocaat en voor de rechtzoekende.

Hoe?
De OVB heeft meteen aan de alarmbel getrokken en verdedigd dat de btw op geen enkele wijze kan gedragen worden door de advocaat, noch door de rechtzoekende. De OVB heeft intensief overleg gepleegd met het kabinet en de administratie van de FOD Financiën en constructief meegewerkt door haar opmerkingen over te maken op het ontwerp van circulaire, e.d.

1.8. Bemiddeling en collaboratieve onderhandeling

Wat?
Het wetsontwerp van 5 februari 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en houdende wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing wijzigt enkele bepalingen inzake bemiddeling. Verder wordt een nieuwe vorm van minnelijke oplossing van geschillen ingevoerd in het Gerechtelijk Wetboek: de **collaboratieve onderhandeling**.

De **collaboratieve onderhandelingsprocedure** wordt gedefinieerd als een vrijwillige en vertrouwelijke procedure van geschillenoplossing door onderhandeling, waarbij conflicterende partijen en hun respectieve advocaten betrokken zijn en laatstgenoemden optreden in het kader van een exclusief en beperkt mandaat van bijstand en adviesverlening teneinde een minnelijk akkoord te bewerkstelligen.

Hoe?
De OVB werd door de Kamercommissie Justitie uitgenodigd om haar standpunt kenbaar te maken over de bepalingen over de alternatieve vormen van geschillenoplossing uit het voornoemd wetsontwerp van 5 februari 2018. Bestuurder Alex Tallon heeft het standpunt mondeling toegelicht op de hoorzitting van 6 maart 2018. Het standpunt van de OVB omvat, naast inleidende beschouwingen, een artikelsgewijze bespreking van de relevante bepalingen uit het wetsontwerp. De belangrijkste punten worden hieronder kort uiteengezet.

De OVB heeft in haar standpunt benadrukt initiatieven met het oog op de bevordering van **alternatieve vormen van geschillenoplossing** te verwelkomen maar vindt vrijwilligheid in hoofde van de partijen bij het aangaan of verderzetten van een alternatieve vorm van geschillenoplossing, essentieel. De OVB heeft ervoor gewaarschuwd dat een rechterlijke 'doorverwijzing/bevel' naar een alternatieve vorm van geschillenoplossing door de partijen kan opgevat worden als rechtsweigering, of minstens als een belemmering van het recht op toegang tot de rechter. De OVB heeft erop gewezen dat het niet strookt met de essentiële plicht van onafhankelijkheid van de advocaat indien er op hem een verplichting zou rusten om een alternatieve vorm van

geschillenoplossing voorop te stellen en dat zulks strijdt met het principe van zelfregulering van de advocatuur.

Wat de **bemiddeling** betreft, heeft de OVB zich uitdrukkelijk verzet tegen de ambtshalve aanstelling van bemiddelaars. Voor de homologatie van een bemiddeld akkoord heeft de OVB aangestuurd op de verplichte bijstand door een advocaat of notaris indien het bemiddeld akkoord werd opgesteld door een niet-jurist.

Wat de **collaboratieve onderhandelingen** betreft, heeft de OVB onder meer de wens uitgedrukt dat de mogelijkheid blijft om een rechtsgeding in te leiden om vervaltermijnen te schorsen. De OVB heeft er tevens op aangedrongen dat het collaboratief onderhandeld akkoord gehomologeerd moet kunnen worden.

En verder?
De wet van 18 juni 2018 houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing werd op 2 juli 2018 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Vanaf de inwerkingtreding moet men **rekening houden met de aanpassingen** die de wet met zich mee brengt.

Wat de collaboratieve onderhandelingen betreft, bepaalt de wet dat de OVB en de OBFG een gezamenlijke paritaire commissie oprichten die de voorwaarden bepaalt voor de bijzondere opleiding, de permanente vorming, de vereiste erkenning, de waarborgen op het gebied van collaboratieve onderhandeling en het toepasselijke reglement voor advocaten. De OVB zet zich daarvoor in.

➔ Lees de volledige nota in OrdeExpress.

1.9.Afschrift uit strafdossiers

Wat?
De OVB werd gecontacteerd over de niet uniforme toepassing door de griffies van de mogelijkheid van advocaten om strafdossiers zelf in te scannen (via leespen, handscan, smartphone etc.). Dat is niet enkel **onhandig en inefficiënt** in het digitale tijdperk, het doet ook vragen rijzen bij het **recht op toegang tot het dossier**.

Waarom?
Er zou een algemeen verbod zijn uitgevaardigd om in het kader van de voorlopige hechtenis strafdossiers op dergelijke wijze in te scannen zodat men moet terugvallen op het nemen van nota's met pen en papier.

Hoe?
In navolging stelde de OVB een nota op. Die nota verzette zich tegen het verbod voor de advocaat om op zelfstandige wijze dat afschrift te realiseren in die gevallen waar de verdachte een recht op afschrift heeft bekomen. Ook werd in de pers de nodige ruchtbaarheid gegeven aan die dringende problematiek.

Voorts bezorgde de OVB een brief aan de ministers van Justitie en Financiën met de vraag om zich op urgente wijze uit te spreken over het verbod.

Onder meer naar aanleiding daarvan werden in de Kamercommissie Justitie van woensdag 16 mei 2018 diverse vragen gesteld aan minister Geens. Hij stelde dat een teleologische of evolutieve interpretatie van de wet zich opdringt. De bedoeling van het inzagerecht is immers de rechthebbende toe te laten maximaal kennis te laten krijgen van het dossier. Minister Geens stelde ook de mogelijkheid voor om het kopiëren of inzage nemen met moderne technologie wettelijk te verankeren als dat de rust binnen de advocatuur zou doen toenemen.

De OVB werd op 22 juni 2018 uitgenodigd op het kabinet van de minister van Justitie. Uit dat overleg bleek dat de neuzen inhoudelijk in dezelfde richting stonden. Het College van de hoven en rechtbanken stond niet afwijzend tegenover de mogelijkheid voor de partijen om hun inzage of afschrift met eigen – eventueel digitale – middelen te realiseren. Wel achtte zij daartoe een wetswijziging noodzakelijk.

Een geamendeerd wetsvoorstel is intussen aangenomen door de Commissie justitie en zou ertoe moeten leiden dat er geen discussie meer kan bestaan en dat een partij in de gevallen waarin zij toelating tot inzage en afschrift heeft gekregen die inzage en dat afschrift met 'enigerlei' eigen middelen kan realiseren.

En verder?
De OVB neemt verdere stappen om te garanderen dat het door de minister gepropageerde *evolutieve* recht op toegang - en afschrift – ook in de praktijk toegepast zal worden. Het volgt het verloop van deze kwestie verder op in 2019.

1.10. Burgerinfiltratie

Wat?
De Wet van 22 juli 2018 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering en van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering breidt de drie bestaande bijzondere opsporingsmethoden (informantenwerking, observatie en infiltratie), opgenomen in de artikelen 47ter tot en met 47undecies Sv., uit met **een vierde bijzondere opsporingsmethode**: de burgerinfiltratie. Een burgerinfiltrant is een meerderjarige persoon die geen politieambtenaar is en onder een fictieve identiteit duurzaam en gestuurd contact onderhoudt met één of meerdere personen ten aanzien waarvan er ernstige aanwijzingen zijn dat zij strafbare feiten plegen of zouden plegen. Het gaat hierbij om feiten zoals omschreven in artikel 90ter, §§2 tot 4 (behoudens §2, 11°), op voorwaarde dat zij gepleegd zijn of zouden gepleegd worden in het kader van een criminele organisatie als bedoeld in artikel 324 Sw. of in boek 2, titel Iter Sw.

Hoe?
De OVB heeft nota genomen van die wetswijziging en hierover bericht in OrdeExpress, maar heeft geen officieel standpunt over deze kwestie ingenomen.

1.11. Spijtoptanten

Wat?
De Wet van 22 juli 2018 tot wijziging van het Wetboek van strafvordering betreffende toezeggingen in het kader van de strafvordering, de strafuitvoering of de hechtenis voert een

algemene wettelijke regeling in **voor spijtoptanten** in het kader van de **bestrijding van de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme**. Hiertoe wordt een Hoofdstuk IIter in Titel I van Boek II in het Wetboek van Strafvordering ingevoerd.
Een spijtoptant kan in verdenking gesteld zijn voor, beklaagde of beschuldigde zijn van, of veroordeeld zijn voor gelijk welk misdrijf. Hij moet substantiële, onthullende, oprechte en volledige verklaringen afleggen over de meest maatschappij-ontwrichtende vormen van criminaliteit. Het gaat hierbij om misdrijven zoals bedoeld in artikel 90ter, §§2, 3 en 4 Sv. of misdrijven gepleegd in het kader van een criminele organisatie zoals bedoeld in artikel 324bis Sw. Die verklaringen gaan over de eigen betrokkenheid en de betrokkenheid van derden. Het openbaar ministerie kan beroep doen op een spijtoptant als het onderzoek dat vereist en de overige middelen van onderzoek niet lijken te volstaan om de waarheid aan de dag te brengen. Voor die vorm van samenwerking tussen het OM en de spijtoptant wordt een memorandum ondertekend.

Waarom?
De OVB maakte melding van enkele bedenkingen in haar nota over het wetsontwerp:

- De uitsluiting van de toepassing van de spijtoptantenregeling in het opsporingsonderzoek oogt zeer vreemd omdat het een belangrijk onderdeel van de opportuniteitsmogelijkheden van het OM vormt. Door bij aanvang een ingestelde strafvordering te vereisen, zal het OM in bepaalde gevallen eerst de strafvordering moeten instellen.
- In tegenstelling tot de procedure van voorafgaande erkenning van schuld, kan de spijtoptantenregeling in alle fasen van de strafprocedure tot een overeenkomst over de straf leiden. Bij zaken die reeds bij de rechter aanhangig gemaakt waren, rijst de vraag of daarmee niet onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de rechter.
- Het is onduidelijk of een bekentenis ook vereist is voor de andere misdrijven die de spijtoptant kan hebben gepleegd en die losstaan van zijn verklaringen over de derde.
- In tegenstelling tot de gelijkaardige procedure van voorafgaande erkenning van schuld, lijkt het niet mogelijk voor het OM om een straf met uitstel of probatie toe te zeggen. De OVB stelt zich vragen bij de logica hierachter.
- De kandidaat-spijtoptant geniet de bijstand van een advocaat. De wet maakt echter geen gewag van een voorafgaande inzage, wat net als bij de minnelijke schikking en de voorafgaande erkenning van schuld nochtans essentieel is.

Hoe?
Op dinsdag 15 mei 2018 vond een hoorzitting plaats in de Kamercommissie Justitie over het betreffende wetsontwerp. De Orde wenste niet persoonlijk deel te nemen aan de hoorzitting omdat het ontwerp voornamelijk politieke keuzes omhelsde. De OVB diende hiertoe wel een schriftelijke nota in.

➔ Lees de volledige nota.

1.12. Woonstbetreding

Wat?
Op 30 januari 2018 vond de hoorzitting plaats in de Commissie Justitie rond het wetsontwerp 2798 van 7 december 2017 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen teneinde de uitvoering van de maatregelen tot verwijdering te garanderen.

De OVB wees onder meer op:

- het **te ruime en onvoldoende nauwkeurig omschreven toepassingsgebied** voor de woonstbetreding. Een dergelijk ruim toepassingsgebied zou immers de deur openzetten voor willekeur.
- het **gebrek aan** (duidelijkheid omtrent) een beroepsmogelijkheid in hoofde van de vreemdeling om **tegen de machtiging tot woonstbetreding in rechte op te komen**.

Waarom?
De OVB waakt er mee over dat wetgeving niet te ruim geformuleerd is, om willekeurige toepassing ervan te vermijden.

Hoe?
Via diverse tussenkomsten zoals een standpunt in Kamercommissie en diverse berichten in de media zorgde de OVB er mee voor dat het ontwerp terug naar de tekentafel moest.

➔ Lees de volledige nota.

1.13. Eerstelijnsbijstand

Wat?
Op 10 januari 2018 werd het voorstel van decreet houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand ingediend in het Vlaams Parlement. De tekst is sinds 8 maart 2018 ook effectief beschikbaar op de website van het Vlaams Parlement.
Door de zesde staatshervorming werden de **gemeenschappen** immers **bevoegd voor** de organisatie, de werking en de opdrachten van de **justitiehuizen**, zodat één en ander decretaal verankerd moet worden. Het voorstel van decreet verwoordt acht specifieke doelstellingen die een justitiehuis moet waarmaken op een geïntegreerde, structurele en intersectorale manier: die doelstellingen gaan van preventie over informatieverstrekking tot re-integratie.
Intussen werd het geamendeerde voorstel goedgekeurd door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

Waarom?
De gratis juridische eerstelijnsbijstand wordt georganiseerd in elk gerechtelijk arrondissement door de Commissie voor Juridische Bijstand (CJB) en is voor iedereen toegankelijk. Op vaste momenten zetelen advocaten in een Justitiehuis, OCMW of Sociaal huis om eenvoudige juridische vragen te beantwoorden. De OVB en de commissie rechtshulp juridische eerstelijnsbijstand volgen de werking en organisatie van de CJB's dan ook op de voet en volgen de wetgeving dienaangaande nauwgezet op.

Hoe?
De tekst werd geagendeerd op de vergadering van de commissie rechtshulp juridische eerstelijnsbijstand van de OVB (samengesteld uit de voorzitters van de Commissies voor juridische bijstand) waar het werd besproken en waar er opmerkingen werden geformuleerd.
De OVB ontving in maart en september 2017 reeds een ontwerptekst van het decreet wat het gedeelte van de juridische eerstelijnsbijstand. De commissie rechtshulp formuleerde ook op die versies reeds meerdere opmerkingen.

En verder?
De OVB volgt nauwkeurig de verdere parlementaire werkzaamheden hierover op.

1.14. Wetsvoorstel tot wijziging wet betreffende opschorting, uitstel en probatie

Wat?
Op 22 januari 2018 verscheen een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie op de website van de Kamer. Het wetsvoorstel beoogde een **foutieve verwijzing recht te zetten in de probatiewet**.

Artikel 18bis van de probatiewet werd ingevoerd door de wet van 4 mei 1999 tot invoering van de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen. Dat artikel regelt het conversiemechanisme van de vrijheidsstraffen die gelden voor natuurlijke personen naar de geldboetes die toepasselijk zijn op rechtspersonen. Daarin wordt ook verwezen naar de vrijheidsstraffen bepaald in artikel 14 van dezelfde wet, dat handelt over de herroeping van het uitstel.
Artikel 14 van de probatiewet werd echter gewijzigd door de wet van 22 maart 1999 tot wijziging van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie. Artikel 18bis verwijst naar de verouderde versie van artikel 14. Artikel 18bis spreekt in de verwijzing naar § 1 van artikel 14 immers nog over een gevangenisstraf van twee maanden (i.p.v. de huidige zes maanden).
Bovendien wordt er geen gewag gemaakt van § 1bis van artikel 14, wat tot gevolg heeft dat er in de huidige stand van de wetgeving in theorie geen facultatieve herroeping mogelijk is.

Hoe?
De OVB heeft nota genomen van die wijziging en hierover bericht in OrdeExpress, maar heeft geen officieel standpunt over deze kwestie ingenomen.

1.15. Publieke consultatie over hervorming Burgerlijk Wetboek

Wat?
In december 2017 ging een publieke consultatie over de hervorming van het Burgerlijk Wetboek van start, meer bepaald over de voorstelteksten van het **goederen-, verbintenissen- en bewijsrecht**. De OVB heeft die voorstelteksten bestudeerd en opmerkingen ingediend.

Hoe?
Vooreerst heeft de OVB erop aangedrongen dat de Nederlandstalige versie van de teksten taalkundig gereviseerd zou worden om de **leesbaarheid en de kwaliteit van de tekst** te **verbeteren**.

Over het **goederen- en verbintenissenrecht** maakte de OVB voornamelijk punctuele opmerkingen over. De OVB heeft er daarenboven de aandacht op gevestigd dat de wetgever de articulatie tussen het goederen- en het verbintenissenrecht voor ogen moet houden. Zo moeten de regels inzake eigendomsoverdracht in het goederenrecht worden geregeld en niet in het verbintenissenrecht. Daarnaast moet volgens de OVB, in het belang van de rechtszekerheid, vermeden worden dat de verkrijgende verjaring al te zeer wordt ingeperkt.

Met betrekking tot het **bewijsrecht** heeft de OVB aangegeven voorstander te zijn van de versoepeling van het bewijs. De OVB kan zich vinden in de verhoging van het plafond van 375 EUR naar 5.000 EUR, de uitbreiding van het vrije bewijs naar alle ondernemingen en de veralgemening van het vrije bewijs voor alle eenzijdige handelingen. De OVB heeft zich evenwel nadrukkelijk verzet tegen de invoering van de bevoegdheid voor de rechter om in bepaalde uitzonderlijke gevallen de bewijslast vrij te verdelen. Daarnaast heeft de OVB van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele aanvullingen voor te stellen, en ook deed zij een eigen tekstvoorstel aangaande de advocatenakte.

En verder?
De OVB volgt de hervorming van het Burgerlijk Wetboek verder op en stelt nuttige informatie ter beschikking.

➔ Lees de volledige nota in OrdeExpress.

2. OVB en rechtspraak

2.1.Hervorming griffierechten

Wat?
In het Belgisch Staatsblad van 20 december 2018 verscheen de wet van 14 oktober 2018 tot wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten die de griffierechten hervormt. De nieuwe wet verhoogt de rolrechten gevoelig, verplaatst de inning ervan naar het einde van de procedure en legt ze ten laste van de veroordeelde partij.
Met uitzondering van artikel 19, b) en c), dat in werking is getreden op 1 januari 2019, is de nieuwe wet van toepassing vanaf 1 februari 2019.

Waarom?
Het spreekt voor zich dat het bedrag van de rolrechten een invloed uitoefent op de keuze om zich al dan niet tot justitie te wenden. De OVB blijft daarom **aanstoot** nemen **aan de gevoelige stijging van de rolrechten**, niet in het minst **bij beroeps- en cassatieprocedures** en beschouwt dat nog steeds als een **rem op de toegang tot de rechter**. De verplaatsing van de inning van de rolrechten naar het einde van de procedure komt daaraan niet tegemoet, omdat rechtzoekenden op basis van alle mogelijke kosten - ook diegene die ze zouden moeten betalen bij verlies van de zaak - beslissen of ze een procedure aanvatten.

Hoe?
In het verleden heeft de OVB meermaals haar ongenoegen doen blijken over de hervorming van de griffierechten. Tegen de wet van 28 april 2015, die de griffierechten koppelde aan de waarde van de zaak, trok de OVB naar het Grondwettelijk Hof, waarna dat Hof in zijn arrest nr. 13/2017 het OVB-standpunt volgde dat er geen aantoonbare band was tussen de waarde van de zaak en de werklast van de rechtbanken. Daardoor vernietigde het Hof de betreffende bepalingen van de wet van 28 april 2015. Het Grondwettelijk Hof gaf de regering tot 31 augustus 2017 de tijd om de wetgeving aan te passen, maar die termijn werd door de regering niet gehaald.

2.2.Grondwettelijk Hof en nutteloze kosten

Wat?
In zijn arrest nr. 81/2018 verwierp het Grondwettelijk Hof het door de OVB ingestelde beroep tot vernietiging van artikel 81 van de wet van 25 december 2016 tot wijziging van de rechtspositie van de gedetineerden en van het toezicht op de gevangenissen en houdende diverse bepalingen inzake justitie (hierna: PP IV). Die wijzigde het Ger.W. in die zin dat "**nutteloze kosten" ten laste worden gelegd van de partij die ze heeft veroorzaakt**, bijvoorbeeld in het geval waarin een partij een niet-betwiste handelsschuld invordert via de dagvaarding en niet via de administratieve procedure bij de gerechtsdeurwaarder (artikelen 1394/20 e.v. Ger.W.)

De OVB voerde in haar **eerste middel** aan dat de bestreden bepaling in het algemeen het recht op toegang tot de rechter van de in het gelijk gestelde partij op een niet-verantwoorde wijze zou beperken. Meer specifiek zou die bepaling, wat de invordering van geldschulden betreft, een niet-verantwoord verschil in behandeling instellen tussen enerzijds schuldeisers van een betwiste geldschuld en anderzijds schuldeisers van een klaarblijkelijk onbetwiste geldschuld of van een

geldschuld waarvan niet geweten is of die zal worden betwist. Dat komt omdat de laatstgenoemden het financiële risico voor de kosten van het geding zouden moeten dragen en dus zouden beschikken over een beperkter recht op toegang tot de rechter.

In haar **tweede middel** leidde de OVB een schending af van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de algemene beginselen van de rechtsstaat en van het evenwicht der machten, het beschikkingsbeginsel, de rechten van verdediging, de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Aan de rechter wordt immers de bevoegdheid toegekend om ambtshalve de nutteloze kosten ten laste van de in het gelijk gestelde partij te leggen wanneer ze die foutief heeft veroorzaakt.

Het Grondwettelijk Hof besloot dat om de bestreden bepaling toe te passen in het geval waarin de schuldeiser niet voor de administratieve invorderingsprocedure kiest, moet vaststaan dat een normaal voorzichtig persoon in dezelfde omstandigheden anders zou hebben gehandeld. Dat moet door de rechter geval per geval worden onderzocht en gemotiveerd.

Waarom?
De OVB wil dat de procedurele rechten van de rechtzoekende gewaarborgd zijn. De wet biedt nu eenmaal de keuze tussen twee verschillende procedurewegen.

Hoe?
De OVB heeft van bij het begin van het wetgevingsproces van de betrokken norm gepoogd die regeling in de kiem te smoren. Het was dan ook logisch ultiem voor de vernietiging van de norm naar het Grondwettelijk Hof te trekken.

2.3.Grondwettelijk Hof vernietigt omstreden forfaitaire bijdragen

Wat?
De hervorming van de juridische tweedelijnsbijstand heeft niemand onberoerd gelaten. Er werden verschillende verzoekschriften tot vernietiging ingesteld zowel tegen de wet van 6 juli 2016 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de juridische bijstand, als tegen de daarmee samenhangende koninklijke besluiten en het ministerieel besluit houdende de nieuwe nomenclatuur. De nieuwe bepalingen zijn van kracht sinds 1 september 2016.

Het Grondwettelijk Hof velde een arrest (77/2018) waarin het zich uitspreekt over twee samengevoegde verzoekschriften tot vernietiging ingesteld tegen de voornoemde wet van 6 juli 2016. Van de 13 ingeroepen middelen werden er 2 gegrond verklaard.

Het Hof volgde de redenering van de verzoekende partijen dat de **invoering van het remgeld** een **schending** uitmaakt **van het standstill-principe** zoals gewaarborgd door art. 23 Gw. Dat remgeld houdt volgens het Hof een aanzienlijke vermindering in van de bescherming van het recht op juridische bijstand die niet verantwoord wordt door een reden van algemeen belang.

Waarom?
De OVB ziet erop toe dat de toegang tot het gerecht gewaarborgd blijft en houdt de ontwikkelingen in de tweedelijnsbijstand nauwlettend in de gaten.

2.4. Vernietigingsberoep Witwaswet

Wat?
De OVB stelde begin april 2018 een beroep tot vernietiging in tegen de witwaswetgeving van 2017, die aangenomen is in omzetting van de Vierde Witwasrichtlijn. De OVB acht die wetgeving **strijdig met het beroepsgeheim van advocaten**. Die wetgeving kan leiden tot de interpretatie dat een meldingsplicht voor de advocaat wel bestaat indien de cliënt advies wenst voor een financiële of vastgoedverrichting die objectief gezien witwassen of financiering van terrorisme zou kunnen beogen, maar van die verrichting afziet omdat de advocaat hem heeft gewaarschuwd dat dat zou kunnen neerkomen op witwassen of financiering van terrorisme en de cliënt beslist niet te willen meewerken aan witwassen of financiering van terrorisme en de (financiële of vastgoed-) verrichting dus niet uitvoert.

Een **meldingsplicht** in dat geval **tast de vertrouwensrelatie en het beroepsgeheim aan** in een geval waarin dat manifest niét noodzakelijk is voor het wettig doel van de witwaspreventiewet, namelijk het voorkomen van witwassen of financiering van terrorisme. Het is hier precies de vertrouwensrelatie met de advocaat die maakt dat de verrichting die witwassen of financiering van terrorisme zou kunnen beogen voorkomen wordt. Een meldingsplicht maakt dat die vertrouwensrelatie niet kan behouden blijven en dus ook niet kan bijdragen tot het voorkomen van witwassen of financiering van terrorisme.

Waarom?
Het beroepsgeheim van advocaten is een van de fundamentele principes waarop hun beroep is gebaseerd, en dat in het belang van de cliënt. Het moet dan ook intens beschermd worden. Het beroepsgeheim heeft echter de politieke wind tegen. Daarom zal de OVB blijvend moeten waken over de bescherming ervan.

2.5. Vernietigingsberoep KB UBO-register

Wat?
De OVB stelde in oktober 2018 een beroep tot vernietiging in bij de Raad van State tegen het KB dat de werkingsmodaliteiten van het UBO-register regelt. Om witwas en het financieren van terrorisme te voorkomen is het van belang om te weten wie er achter rechtspersonen en andere juridische constructies zoals trusts schuilgaat: de uiteindelijke begunstigden of Ultimate Beneficial Owners (UBO). De witwaswetgeving van 18 september 2017 voorziet in de omzetting van de Vierde Witwasrichtlijn de **oprichting van een UBO-register**: “Art. 73. Binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie van de Federale Overheidsdienst Financiën, hierna te noemen "Administratie van de Thesaurie", wordt een dienst opgericht belast met een centraal register van uiteindelijke begunstigden, genaamd UBO-register.”

Het betreffende KB bevat in artikel 19 een bepaling die een meldingsplicht instelt: "Elke onderworpen entiteit meldt elk verschil dat zij zou vaststellen tussen de in het register opgenomen informatie en deze waarvan zij kennis heeft via elektronische weg aan de Administratie van de Thesaurie.”

De OVB acht die bepaling **strijdig met het beroepsgeheim van advocaten**. De bestreden bepaling bevat een disproportionele en ongrondwettige aantasting van het beroepsgeheim en is dan ook

een schending van de grondwettelijke bepalingen en algemene rechtsbeginselen die dat beroepsgeheim beschermen.

Waarom?
Zoals onder meer blijkt uit de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, is het beroepsgeheim van de advocaat een grondrecht van elke rechtzoekende. De advocatuur heeft zodoende de plicht het beroepsgeheim te beschermen.

2.6.Vernietigingsberoep Wet Verzekeringen

Wat?
De OVB zette in 2018 de procedure verder tegen artikel 156 van de Wet Verzekeringen. De OVB acht die bepaling **strijdig met het recht op vrije keuze van een advocaat en het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie**. Op grond van die bepaling zal een verzekerde rechtzoekende immers vrij zijn om een advocaat te kiezen als bemiddelaar (op grond van het tweede onderdeel van de bestreden bepaling), maar niet als raadsman in het kader van een bemiddelingsprocedure. Zo creëert artikel 156 van de bestreden wet een verschil in behandeling creëert tussen enerzijds de rechtzoekende die voor de beslechting van een geschil gebruik maakt van een arbitrageprocedure en hierbij in het kader van de rechtsbijstandsverzekering vrij een raadsman kan kiezen, en anderzijds de verzekerde rechtzoekende die in dat verband gebruik maakt van een bemiddelingsprocedure en daarbij niet over die keuzevrijheid beschikt.

Waarom?
De OVB wenst het principe van de vrije keuze van een advocaat in hoofde van de rechtzoekende te beschermen, voor alle soorten van geschillenbeslechting.

En verder?
De OVB zal blijven toezien op de handhaving van het recht op vrije keuze van een advocaat. Zo zal de OVB die procedure verder voeren voor het Hof van Justitie van de Europese Unie, waarnaar het Grondwettelijk Hof de zaak heeft verwezen bij arrest 136/2018 van 11 oktober 2018. In dat arrest ging het Grondwettelijk Hof in op de suggestie van de OVB om een prejudiciële vraag te stellen aan de Unierechter over de overeenstemming van artikel 156 Wet Verzekeringen met het principe van de vrije keuze van een advocaat zoals neergelegd in artikel 201 van de Verzekeringsrichtlijn (richtlijn 2009/138/EG).

3. OVB en het publiek

3.1.Campagne rechtsbijstandsverzekering

Wat?
De Orde tracht via diverse campagnes de meerwaarde van het werk van een advocaat te belichten voor een breed publiek. Begin 2018 lanceerden we een campagne rond de rechtsbijstandsverzekering.

Waarom?
Veel advocaten merkten op dat nogal wat rechtzoekenden zonder advocaat verschenen in zaken voor de politierechtbank. Hoe komt dat? Vanuit dat sterke buikgevoel is de OVB gestart met een aantal onderzoeken om na te gaan in hoeverre de rechtzoekende op de hoogte is van wat een rechtsbijstandsverzekering inhoudt en in hoeverre hij weet dat hij altijd recht heeft op een vrije keuze van een advocaat.

Hoe?
Voor de campagne lieten we twee onderzoeken uitvoeren door iVOX (zie jaarverslag 2017) en met die resultaten kwamen we naar buiten. Wat blijkt? 74% van de Vlamingen heeft een rechtsbijstandsverzekering of denkt er één te hebben. Toch weet slechts een kleine minderheid (1 Vlaming op 4) wat die verzekeringspolis inhoudt. Maar liefst zeven op de tien Vlamingen die moeten verschijnen voor een Vlaamse politierechter doen geen beroep op een advocaat. Velen weten niet dat aan hun auto-, familiale of brandverzekering vaak ook een rechtsbijstandsverzekering is gekoppeld, waarmee ze een beroep kunnen doen op een advocaat naar keuze, waardoor ze heel wat problemen en geld kunnen besparen.

En verder?
Naast de persaandacht die we hiermee wilden genereren, voerden we ook een campagne op de sociale media die zeer succesvol was (de campagne liep van 23 januari t.e.m. 7 februari). Hiervoor werd een video gemaakt die aantoonde dat een rechtsbijstandsverzekering meer van pas komt dan u denkt. Er waren meer dan 3 miljoen unieke vertoningen op Facebook en YouTube samen met meer dan 830.000 volledige videoviews. Diegenen die de video gezien hadden op Facebook kregen nadien nog een boodschap die doorverwees naar informatie op de website www.advocaat.be. Daar

wordt meer uitleg verstrekt over de rechtsbijstandsverzekering, met nadruk op de vrije keuze van een advocaat indien nodig, iets dat te weinig geweten is. Nu de wet zelf gepubliceerd is in het Belgisch Staatsblad, is het enkel nog wachten op het KB dat de bedragen per prestatie vastlegt. De OVB houdt u op de hoogte.

3.2.Steun aan buitenlandse advocaten in moeilijkheden

Wat?

De OVB kroop in 2018 een paar keer in haar pen om gearresteerde of vervolgde advocaten te steunen. In januari vertrok een brief naar de ambassadeur van **Egypte**. Hierin ijverden de OVB en OBFG gezamenlijk voor de vrijlating van 13 advocaten (Barkin Timtik, Ebru Timtik, Süleyman Gökten, Ezgi Cakir, Ahmet Mandaci, Yagmur Ereren, Aytaç Ünsal, Didem Baydar Ünsal, Aysegül Cagatay, Engin Gökoglu, Behiç Asçi, Aycan Ciçek, Sükrye Erden, Özgür Yilmaz, Zehra Özdemir en Naciye Demir) die vervolgd werden omdat ze hun beroep uitoefenden. Sommigen werden zelfs gemarteld.

In oktober uitte de OVB haar grote bezorgdheid over de arrestatie **Zeynab Taheri**, een Iraanse mensenrechtenadvocaat die in juni 2019 werd gearresteerd. **Nasrin Sotoudeh**, winnaar van de Sakharov Price for Freedom of Thought van het Europees Parlement in 2010 en Iraans mensenrechtenadvocaat, werd in dezelfde maand voor 5 jaar naar de gevangenis gestuurd zonder duidelijke aanklacht. Ook de situatie van haar echtgenoot en andere gearresteerde advocaten maakte de OVB heel ongerust. De Iraanse president en ambassadeur ontvingen hierover een brief.

3.3.Dag van de Rechtsstaat

© Lander Loeckx

Wat?
Wat is dat, die rechtsstaat? Waartoe dient de rechtsstaat? Wie heeft er belang bij? Wie bepaalt wat de grenzen ervan zijn? Is de rechtsstaat in gevaar? In ons land? In Europa?

Vzw 400 organiseerde op 15 mei, in samenwerking met de OVB, de eerste Dag van de Rechtsstaat.

Eminente sprekers uit binnen- en buitenland zoals rechter Gherardo Colombo en filosoof Patrick Loobuyck lichtten hun visie op de rechtsstaat toe en gingen met elkaar in debat. Voorzitter Janssens interviewde zijn Poolse homoloog. Hoofdgast was Frans Timmermans, vicevoorzitter van de Europese Commissie.

De studiedienst van de OVB werkte mee aan een scholenprogramma. Studenten gingen daarbij met door de studiedienst opgestelde casussen aan de slag in kleine werkgroepen.

Meer informatie vindt u op www.dagvanderechtsstaat.be.

3.4.Music for Life en SOS Kinderdorpen

Wat?
In 2018 nam de OVB voor de 3e keer deel aan de Music for Life-actie van Studie Brussel. Music for Life zamelt rond de kerstperiode geld in voor honderden goede doelen. De opbrengst van onze actie gaat naar SOS Kinderdorpen.

Waarom?
Met deze actie wilde de OVB tonen dat ze de rechten van kinderen steunt. SOS Kinderdorpen is zowel in België als over heel de wereld actief bij de opvang van kinderen in een moeilijke thuissituatie.

Hoe?
De OVB riep alle Vlaamse advocaten op om op 18 december 2018 *1 Hour for Life* te werken. De waarde van dat uur x het aantal medewerkers konden advocaten integraal storten aan SOS Kinderdorpen. Meer dan 425 advocaten en medewerkers lieten hun groot hart zien, waardoor de OVB **€ 22.851** kon inzamelen.

3.5. OVB op jobbeurzen

Wat?
Traditiegetrouw was de OVB in november aanwezig op de jobbeurzen van de rechtsfaculteiten van de KU Leuven en de Universiteit Gent.

Waarom?
De OVB wil op die manier informatie geven aan studenten over het beroep van advocaat, de stage en de beroepsopleiding. Ze geeft ook concrete tips over hoe studenten een stageplaats kunnen vinden.
Op de jobbeurzen zijn traditioneel de grote kantoren uit de grote steden vertegenwoordigd. De OVB wil met haar aanwezigheid ook de kleine en middelgrote kantoren uit alle Vlaamse steden promoten.

Hoe?
De OVB is aanwezig met een stand, geeft informatie en biedt de studenten de brochure “Advocaat worden? Ja maar hoe?” aan. Die brochure geeft praktische informatie over de stage, de OVB en het Vlaamse balielandschap.

3.6.OVB en de advocaat in het nieuws

De OVB komt alsmaar vaker in de nieuwsberichten en zet zo ook de advocatuur in de kijker.

In 2018 stuurde zij 14 persberichten uit. Dat resulteerde in 11 tv-interviews, 8 radio-interviews en -bijdragen en 271 vermeldingen in artikels, op websites enz.

4. OVB en haar advocaten

4.1.Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of GDPR)

Wat?
Op **25 mei 2018** is de Algemene Verordening Gegevensbescherming, beter gekend als de **GDPR**, **in werking getreden**.
De Europese Commissie heeft sindsdien richtsnoeren uitgewerkt om de nationale overheden te helpen bij de voorbereiding en inwerkingtreding van de GDPR. Alle relevante wetgeving moest in overeenstemming gebracht worden met de verordening en lidstaten moesten erop toezien dat hun nationale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) over voldoende middelen en personeel beschikken om hun uitgebreide takenpakket te kunnen uitoefenen en om hun onafhankelijkheid te waarborgen.

Op Belgisch niveau werden er verschillende wetten opgesteld voor de implementatie van die nieuwe verordening.
Op 10 januari 2018 verscheen de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit in het Belgisch Staatsblad. Hierdoor trad hoofdstuk III van de wet, dat voornamelijk de benoemingsprocedures voor de verschillende nieuwe leden van de GBA regelt, in werking. De GBA is de opvolger van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.
Op 5 september 2018 verscheen de wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in het Belgisch Staatsblad. De vroegere privacywet van 8 december 1992 is hierdoor opgeheven. In de nieuwe wet wordt onder andere de GDPR-verplichtingen van overheidsinstellingen en 'justitiële' organen vastgelegd. Op uitdrukkelijk verzoek van de OVB verwijst de wet in artikel 10 expliciet naar de advocatuur aangezien advocaten die actief zijn binnen het strafrecht, vertrouwelijke gegevens van hun cliënten verwerken. Hierdoor wordt de rechtsgeldigheid van de verwerking van persoonsgegevens door advocaten binnen een strafrechtelijke context bevestigd.
Op dezelfde datum verscheen de wet tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG. De wet voorziet in de oprichting van een onafhankelijk orgaan, het informatieveiligheidscomité, dat bepaalt welke persoonsgegevens onder welke veiligheidsvoorwaarden mogen gedeeld worden.

Waarom?
De GDPR betekent een opportuniteit voor de advocatuur op het vlak van dienstverlening. Zo zullen bijvoorbeeld advocaten een fundamentele rol kunnen vervullen in de nieuwe functie van 'functionaris voor de gegevensbescherming'. De OVB wenst de advocatuur dan ook te ondersteunen en op weg te helpen naar GDPR-compliance.
Bovendien beoogt de OVB om de meest recente ontwikkelingen in het kader van de Gegevensbeschermingsautoriteit op de voet te volgen aangezien zij belangrijke adviezen, aanbevelingen en publicaties uitbrengen met betrekking tot de implementatie van de GDPR.

Hoe?
OVB volgt op de voet de voortgang en praktische implementatie van de nieuwe regelgeving inzake de bescherming en verwerking van persoonsgegevens. De OVB heeft door een actieve tussenkomst en het verlenen van advies aan de betrokkenen een aanpassing van artikel 10 van de nieuwe privacywet bekomen ten voordele van de advocatuur.
De OVB zorgt voor een informatiedoorstroom naar de advocaten en de balies door de nodige documentatie op te stellen dat dient als basismodel. Alle reeds opgemaakte adviezen, stukken, modellen en berichten over de GDPR werden ondergebracht in een GDPR-map op het Privaat Luik. Daarnaast organiseerde de OVB TRADATA opleidingen en werden studiedagen georganiseerd.

En verder?

- De OVB volgt de praktische ontwikkelingen inzake de nieuwe Privacywet verder op en voorziet in de nodige ondersteuning voor de advocatuur door onder andere regelmatig publicaties in OrdeExpress te plaatsen, nota's op te stellen en de basismodellen up to date te houden.
- De OVB volgt bovendien de concrete samenstelling van de leden van de GBA nauwgezet op en zal de toekomstige aanbevelingen uitgaande van de GBA analyseren.
- Ook adviezen en aanbevelingen van andere nationale Gegevensbeschermingsautoriteiten (zoals de Franse CNIL) en Europese instanties zoals de EDPB, Het Europees Comité voor Gegevensbescherming (de vroegere Article29 Working Party) worden verder opgevolgd.
- Er zullen studiedagen worden georganiseerd.

4.2.Collectieve cyberverzekering voor advocaten

Wat?
De OVB sloot een collectieve cyberverzekering voor advocaten af. Die verzekert de advocaten onder meer voor **schade als gevolg van cybercriminaliteit**. Voor volgende balies trad de cyberverzekering in werking in 2018: Provincie Antwerpen, Gent, Dendermonde, Limburg en Oudenaarde. Balie Leuven treedt met ingang van 1 januari 2019 toe.

Waarom?
Uit de nieuwe criminaliteitscijfers blijkt dat de traditionele criminaliteit blijft dalen, terwijl de cybercriminaliteit jaar na jaar toeneemt. Dossierbeheer en aanverwante activiteiten verlopen vandaag op ieder advocatenkantoor niet alleen digitaal maar ook via het internet. Advocatenkantoren zijn bijgevolg niet immuun voor cyberaanvallen. Daarnaast worden op elk advocatenkantoor gevoelige persoonsgebonden gegevens verwerkt. Sedert 25 mei 2018 rusten dus ook op advocaten de zware verplichtingen ingevoerd door de algemene verordening gegevensbescherming ("*GDPR*") die in zware boetes voorziet in geval van inbreuken.

Hoe?
De OVB trachtte de belangen van de Vlaamse advocaten tijdens de onderhandelingen over deze verzekeringspolissen zo goed mogelijk te behartigen.

4.3.Uitbreiding dekking verzekeringen beroepsaansprakelijkheid en insolvabiliteit

Wat?
De OVB onderhandelde met de verzekeraars om ervoor te zorgen dat de functies van **functionaris voor de gegevensbescherming** (beter gekend als *data protection officer* (*DPO*)) en ook de functie van **mede-insolventiefunctionaris** in het kader van een faillissement van een beoefenaar van een vrij beroep werden opgenomen in de vernieuwde polis burgerlijke beroepsaansprakelijkheid en in de vernieuwde polis insolvabiliteit.

Bovendien werd er verder onderhandeld en werden onderstaande uitsluitingen geschrapt, aangezien die uitsluitingen soms problemen opleverden:

- *"Schade veroorzaakt aan de goederen waarover de verzekerde het bewind voert krachtens de lastgeving en die het voorwerp kan uitmaken van een afzonderlijke polis. Ter zake wordt bepaald dat de aansprakelijkheid van de verzekerde advocaten gewaarborgd blijft gedurende een periode van 90 dagen."*
- *"Schade veroorzaakt door de goederen of het personeel van de onderneming waarover de verzekerde het bewind voert krachtens de lastgeving en die normaal het voorwerp kan uitmaken van een afzonderlijke polis die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid tegenover derden waarborgt."*

Beide vernieuwde polissen zijn van toepassing sinds 1 januari 2018.

Waarom?
De OVB streeft ernaar om de Vlaamse advocaten zo goed mogelijk te verzekeren onder de polissen beroepsaansprakelijkheid en insolvabiliteit, aan voordelige voorwaarden en aan zo laag mogelijke premies.

4.4.Advocaten kunnen sinds 1 mei 2018 failliet gaan

Wat?
Sinds 1 mei 2018 worden ook de **beoefenaars van een vrij beroep**, onder meer advocaten, **onderworpen aan de insolventieprocedures** en kunnen ze bijvoorbeeld failliet gaan. Daardoor zullen advocaten in financiële moeilijkheden hun problemen op een meer ordelijke wijze kunnen oplossen en een tweede kans krijgen als ze het beroep opnieuw zouden willen uitoefenen.

Waarom?
De onverkorte toepassing van de nieuwe insolventieprocedures op advocaten zou nadelige gevolgen met zich mee kunnen brengen. Om die reden heeft de OVB bijkomende waarborgen, rekening houdend met de eigenheid van de beroepsgroep, bewerkstelligd.

Hoe?
De toepassing van de nieuwe insolventieprocedures op de beoefenaars van een vrij beroep, dus ook op advocaten, vormt een belangrijke nieuwigheid. De OVB heeft ervoor geijverd dat dat gebeurt met bijzonder respect voor hun eigenheid (respect voor de plicht tot het bewaren van het beroepsgeheim en de vrije keuze van de cliënt voor een advocaat, de mogelijkheid voor de rechtbanken om advies te vragen aan de Orde, een belangrijke rol voorbehouden voor de

stafhouder e.d.). Daarenboven werden de nodige aanpassingen aan Regsol gedaan en vaardigde de OVB een reglement advocaat en insolventie uit (zie 'Reglement advocaat en insolventie').

En verder?
De OVB blijft erover waken dat de specifieke noden van de beroepsgroep beschermd worden en dat de mogelijkheid tot faillissement daadwerkelijk betekent dat advocaten hun problemen op meer ordelijke wijze kunnen regelen en indien nodig een doorstart kunnen maken.

4.5. Reglement advocaat en insolventie

Wat?
De algemene vergadering van de Orde van Vlaamse Balies keurde op 28 maart 2018 het **reglement** betreffende de advocaat en insolventie goed. Het werd opgenomen in de Codex Deontologie voor Advocaten in een nieuw hoofdstuk 'Insolventie', genummerd vanaf artikel 160*bis*. De nieuwe bepalingen traden op 30 april 2018 in werking.

Belangrijkste krachtlijnen:

- Het reglement legt een informatieplicht op aan de advocaat wanneer hij of zijn vennootschap het voorwerp uitmaakt van een insolventieprocedure in het kader van Boek XX en de uitvoeringsbesluiten. (art. 160*bis* van de Codex)
- De gefailleerde advocaat wordt ambtshalve weggelaten vanaf de datum van het faillissementsvonnis. Hetzelfde geldt voor de vennoten van een associatie of groepering die failliet is verklaard of voor de leden van een failliete feitelijke vereniging. (art. 160*ter* van de Codex)
- Rechtsmiddelen die zouden aangewend worden tegen die weglating schorsen de weglating niet. (art. 160*quater* van de Codex)
- De gefailleerde advocaat kan onmiddellijk nadat hij failliet is verklaard, opnieuw zijn inschrijving vragen aan de raad van de Orde. (art. 160*quinquies* van de Codex)
- Verder stelt de stafhouder jaarlijks een lijst van insolventiefunctionarissen in de zin van artikel XX.20, § 1, laatste lid WER op. De stafhouder maakt die lijst jaarlijks tegen uiterlijk 30 november over aan de Orde van Vlaamse Balies, die hem uiterlijk 31 december neerlegt in het Centraal Register Solvabiliteit. (art. 160*sexies* van de Codex)
- De advocaat die aangesteld wordt als insolventiefunctionaris brengt de stafhouder hiervan op de hoogte. Hij informeert ook de stafhouder over het bestaan van de procedure in het kader van de bepalingen van Boek XX WER voor rekening van de advocaat of de advocatenvennootschap. (art. 160*septies* van de Codex)

Waarom?
Het reglement betreffende de advocaat en insolventie werd opgesteld in het licht van de wet van 11 augustus 2017 die Boek XX 'Insolventie van ondernemingen' in het Wetboek van Economisch Recht (WER) heeft ingevoegd. Door die wet kunnen de beoefenaars van een vrij beroep onderworpen worden aan een insolventieprocedure.

Hoe?
Voorafgaand debat in de commissie deontologie, de gemeenschappelijke werkgroep deontologie van de OVB en de OBFG en de werkgroep faillissement heeft geleid tot een ontwerptekst. Na

bespreking ervan binnen de commissie werd de tekst op 28 februari 2018 voorgelegd aan de algemene vergadering met de vraag tot inoverwegingneming. De algemene vergadering keurde op 28 maart 2018 het reglement goed.

4.6. Met de advocatenkaart door de scanstraat

Wat?
Advocaten zijn deontologisch verplicht om een advocatenkaart te bezitten waarmee zij toegang hebben tot de verschillende informaticatoepassingen. Ze authentiseert de advocaat als zijnde een advocaat die ook gerechtigd is om in die hoedanigheid op te treden.

Verschillende rechtbanken controleren bezoekers via een scanstraat. De toegangscontrole aan de scanstraten wordt uitgevoerd door een private bewakingsonderneming en alle bezoekers worden aan de controle onderworpen ter beveiliging van het gebouw. **Sinds maart 2018** worden bij de justitiepaleizen in o.a. Antwerpen en Brussel enkel advocaten op vertoon van een geldige elektronische advocatenkaart **vrijgesteld van** die **toegangscontrole**. Zonder elektronische advocatenkaart moeten advocaten door de scanstraat.

Waarom?
In de huidige samenleving werd een digitale advocatenkaart onontbeerlijk. Onder andere de fraude-ongevoeligheid van de kaart maakt veel meer toepassingen mogelijk: toegang tot gerechtsgebouwen, DPA-deposit, Privaat Luik, B.J.B. zijn daar slechts enkele voorbeelden van.

Hoe?
De OVB, DIPLAD en haar communautaire partner Avocats.be hebben een digitale advocatenkaart ontwikkeld die geënt is op een authentieke bron van alle advocatengegevens. Omdat die kaart beantwoordt aan de hoogst gekende beveiligingsstandaards is ze het onomstotelijk bewijs dat de betrokkene een advocaat is maar ook de hoedanigheid bezit om als advocaat te mogen optreden. De kaart schept dus een groot vertrouwen in de houder ervan. Dat vertrouwen opent nieuwe deuren en schept opportuniteiten om nieuwe toepassingen te ontwikkelen die leiden tot meer efficiëntie en gebruiksgemak in de uitoefening van het advocatenberoep.

En verder?
Stap voor stap zullen alle bestaande toepassingen gelinkt worden aan de advocatenkaart. Ook nieuwe informaticaprojecten zullen eraan gelinkt worden.

4.7. DPA-deposit

Wat?
DPA-deposit is een toepassing van het digitaal portaal advocaten (DPA), waarmee advocaten conclusies en allerhande stukken op een beveiligde wijze kunnen neerleggen op griffies van rechtbanken doorheen gans België. Het zorgt voor veel gebruiksgemak, een waterdichte veiligheid, GDPR-conformiteit en vooral een authenticatie van de hoedanigheid van advocaten.

Waarom?
Jarenlang werd met wisselend succes getracht digitalisering in justitie te introduceren. Advocaten verliezen veel tijd door alles eigenhandig voor sluitingstijd op papier neer te leggen, per post of

fax te versturen, etc. Ook financieel kon dat een dure gelegenheid zijn, wanneer bijvoorbeeld vervangingsvergoedingen moesten betaald worden. De advocatuur nam daarom het initiatief en zorgde ervoor dat tegen een bescheiden bedrag de digitalisering van justitie weer een stapje dichter bij het eindpunt is.

Hoe?
Via haar dochteronderneming DIPLAD en in samenwerking met Avocats.be en justitie, binnen een wettelijk kader, werd een systeem opgezet dat met het bestaande e-deposit-systeem **extra veiligheid en authenticatie van de hoedanigheid van advocaat** toevoegde. De advocatenkaart die op haar beurt geënt is op de authentieke bron van de advocatengegevens (o.a. het tableau) staat hierbij centraal.

En verder?
De OVB zal blijven ijveren dat de digitalisering in justitie en binnen haar beroep verder evolueert. Zo koppelen meer en meer instanties aan bij het systeem, zodat stukken en conclusies neerleggen ook op ander plaatsen dan griffies mogelijk wordt. De advocatenkaart creëert opportuniteiten. Ze schept vertrouwen bij de andere partners van justitie. De advocaat kan immers digitaal bevestigen wie hij is en wat zijn rechten zijn.

4.8. RegSol

Wat?
REGSOL of Centraal Register Solvabiliteit is een toepassing verwant met het digitaal portaal advocaten (DPA), waarmee advocaten (curatoren), justitie en burgers op een digitale wijze faillissementen kunnen afhandelen. Gebruiksgemak, snelheid, vertrouwelijkheid en vooral veiligheid staan centraal. Verschillende advocaten, OVB-bestuurders en medewerkers stonden aan de wieg van dit ondertussen ingeburgerd webbased systeem.

REGSOL bevat als authentieke bron een groot aantal proceduredocumenten. Volgens de wetsartikelen I.22.°27 en XX.11 WER zijn **sinds 1 mei 2018** als **ondertekening enkel nog toegelaten**:

- de gekwalificeerde elektronische handtekening (cfr. Europees reglement eIDAS)
- de manuele handtekeningen die werden gescand en ingeladen in het Register

Waarom?
Initieel digitaal pilootproject, groeide REGSOL uit tot een ingeburgerde gedigitaliseerde werkwijze voor de afhandeling van faillissementen doorheen het hele land. De doelstellingen die voorop stonden (tijdswinst, efficiëntie en besparingen) worden tot tevredenheid van de betrokken actoren ruimschoots gehaald.

Hoe?
De OVB en haar communautaire partner Avocats.be kregen per 1 april 2017 het beheer van het Centraal Register Solvabiliteit op wettelijke basis toegewezen. In directe samenwerking met de magistratuur is het systeem ondertussen niet alleen *up and running,* maar evolueert het steeds verder. Diverse upgrades hebben ervoor gezorgd dat REGSOL een schoolvoorbeeld is van de grote voordelen die een doorgedreven digitalisering kan betekenen voor iedereen.

En verder?
De OVB zal blijven ijveren voor meer informatisering en digitalisering binnen justitie, zoals bijvoorbeeld bij de procedures collectieve schuldenregeling. Het succes van REGSOL getuigt ook van de goede samenwerking van de advocatuur en justitie. REGSOL schept het nodige vertrouwen om dat extra en volgende stapje te zetten.

4.9.Interactie OVB en CCBE

Wat?
De CCBE vertegenwoordigt de balies van de 32 lidstaten en 13 verdere geassocieerde en waarnemende landen, en via hen meer dan 1 miljoen Europese advocaten. De CCBE werd opgericht in 1960, toen de gevolgen van de Europese Economische Gemeenschap in belangrijke mate een invloed op de advocatuur kregen. Vandaag wordt de CCBE erkend als de stem van de Europese advocatuur, door de nationale balies enerzijds, en door de EU-instellingen anderzijds. Ze fungeert als verbinding tussen nationale balies van de Europese Unie en Europa. De CCBE treedt regelmatig in contact met de Europese instellingen, in het bijzonder wanneer die zich bezighouden met kwesties die de advocatuur aanbelangen. Daarnaast werkt de CCBE nauw samen met juridische organisaties buiten Europa.
De OVB is vertegenwoordigd in de schoot van de Belgische delegatie bij de CCBE.

Waarom?
Het is cruciaal de juridische ontwikkelingen op Europees niveau nauwgezet op te volgen, nu nationale regelgeving meer dan ooit wordt bepaald door het Unierecht.

Hoe?
De OVB volgde ook in 2018 de Unierechtelijke ontwikkelingen mee op vanuit de Belgische Delegatie en ondersteunde het lobbywerk van de CCBE bij de Europese instellingen. Hier volgen slechts enkele voorbeelden.

De OVB deed suggesties in verband met de **omzetting en toepassing van het Unierecht**. Zo verspreidde de OVB naar de andere leden van de CCBE een toetsingsmechanisme dat nieuwe balieregelementering aftoetst aan het Europees mededingingsrecht, wat ter inspiratie kan dienen bij het toepassen van de nieuwe proportionaliteitsrichtlijn. Die laatste richtlijn bepaalt dat gereglementeerde beroepen een ex ante proportionaliteitstoets dienen door te voeren bij het aannemen van nieuwe reglementen.

De OVB hield daarnaast de nationale rechtspraak met een Europees element nauwlettend in het oog. Ook de procedure die de OVB in 2018 instelde tegen de witwaswetgeving van 2017 is Unierechtelijk gedetermineerd. De OVB suggereerde de CCBE als tussenkomende partij in de procedure voor het Grondwettelijk Hof te betrekken. De OVB kon de andere CCBE-leden overtuigen van haar idee. De tussenkomst van de CCBE aan de zijde van de OVB in een procedure voor het Grondwettelijk Hof geeft de argumenten van de OVB voor de vrijwaring van het beroepsgeheim nu eenmaal meer gewicht.

De Belgische delegatie zette daarnaast ook een campagne op poten voor de Poolse stafhouder Mikolaj Pietrzak als laureaat van de jaarlijkse CCBE-mensenrechtenprijs. De OVB schoof een Poolse kandidaat naar voren, gelet op de moeilijke situatie van de rechtsstaat in Polen. Uiteindelijk won de door de OVB-gesteunde advocaat ook de CCBE-mensenrechtenprijs In het kader van de

grondrechten verbonden aan het beroep van advocaat, voerde De OVB ten slotte actie voor een Europees Verdrag over het Beroep van Advocaat, een project dat ook binnen de CCBE nauw wordt opgevolgd, onder meer door het opstellen van een ontwerp-preambule.

En verder?
De OVB zal binnen de Belgische delegatie bij de CCBE blijven bijdragen aan het lobbywerk voor het advocatenberoep op Europees niveau.

4.10. CCBE aanbevelingen online platformen

Wat?
Tijdens het Standing Committee op 29 juni 2018 nam de CCBE richtlijnen aan over online platformen.
Online platformen waarmee advocaten hun diensten online aanbieden zullen in de toekomst een steeds grotere rol spelen. Hoewel het aanbieden van zulke diensten als zodanig niet gereguleerd is, heeft de CCBE het terecht nuttig geacht in dat kader toch enkele aanbevelingen aan te nemen. Die komen hoofdzakelijk hierop neer: De advocaat die zijn diensten via een online platform aanbiedt, moet **altijd de toepasselijke wettelijke en deontologische regels naleven**. In het bijzonder zorgt de advocaat ervoor dat zijn onafhankelijkheid en beroepsgeheim niet in het gedrang komen. Indien het gebruik van een online platform het respect voor die basiswaarden van het beroep niet waarborgt, bijvoorbeeld door tussenkomst van de beheerder van het platform in de relatie tussen advocaat en cliënt, zal de advocaat zich onthouden van (verder) gebruik van dat platform.

Waarom?
De OVB acht het belangrijk dat de deontologie van advocaten gerespecteerd blijft, ook en vooral bij het gebruik van online platformen, die in de toekomst nog aan belang zullen winnen.

4.11. FAQ btw geactualiseerd

Wat?
Vier jaar na de invoering van de btw op advocatenprestaties werd de FAQ btw geactualiseerd door de btw-werkgroep van de OVB. De vorige versie van de FAQ dateerde nog van 9 oktober 2014, maar in tussentijd wijzigde de btw-wetgeving op een aantal vlakken.

Waarom?
De advocatuur dient nauwkeurig op de hoogte te worden gehouden van de evolutie van de btw-wetgeving, die sinds 2014 ook op haar van toepassing is.

4.12. Baliefusies

Wat?
In 2018 volgden 7 voormalige balies het voorbeeld van de gewezen balies Tongeren en Hasselt die in 2017 reeds samensmolten tot balie Limburg. De balies van Kortrijk, Brugge, Veurne en Ieper werden balie West-Vlaanderen en de balies van Antwerpen, Mechelen en Turnhout werden samen balie Provincie Antwerpen.

Het Vlaamse landschap bestaat vandaag uit 8 balies.

Waarom?
De administratieve druk op de advocaten en hun balies wordt steeds groter. De GDPR-regeling, verplichtingen inzake witwaspraktijken, kwalitatieve toezicht op tucht, vorming, stage en BJB vereisen een steeds grotere inzet van de balies en bijgevolg ook meer en meer middelen. **Schaalvergroting, kwaliteit en efficiëntie** waren de belangrijkste drijfveren om die extra lasten beter te kunnen dragen op meer schouders.

Hoe?
OVB heeft langs de zijlijn de fusieprocessen steeds gesteund. De gewezen balies zijn echter zelf tot de fusies gekomen. De OVB was slechts een helpende hand op reglementair vlak en een steunende hand op moreel vlak.

En verder?
De OVB wil haar vrijblijvende steun aanbieden aan de nog overblijvende balies die fusiegedachten zouden hebben. De succesverhalen van de voorgaande fusies hebben aangetoond dat een fusie de beste weg is.

4.13. Samenwerking OVB en OBFG

Wat?
De beide communautaire Ordes werden in de wet verankerd bij *wet van 4 juli 2001- Wet tot wijziging, met betrekking tot de structuren van de balie, van het gerechtelijk Wetboek*, thans de artikelen 488 tot en met 408 Ger.W. De belangen van de advocatuur stoppen echter niet aan de taalgrens. Een goede samenwerking tussen de beide Ordes is daarom primordiaal.

De OVB en de OBFG bleven ook in 2018 hun missie, in goede verstandhouding met elkaar, uitoefenen. Die missie, zoals vervat in art 495 Ger.W., luidt als volgt: "*de belangen van hun advocaten en de rechtzoekenden verdedigen".* Zij legden daarbij evenwel elk eigen accenten.

Waarom?
De OVB en de OBFG werkten in 2018 opnieuw samen aan de billijke en correcte verdeling van de **vergoedingen tweedelijnsbijstand**. Er kwam een gemeenschappelijk leidraad met een gezamenlijke interpretatie van de regels.
De goede samenwerking tussen de beide Ordes leidde ook in 2018 tot het **vermijden van afwijkende en/of conflicterende regelgeving**. Onafgebroken overleg trachtte de regelgeving zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen. Enkele voorbeelden daarvan zijn: hervorming justitie, reglement samenwerkingsverbanden, Witwas-regeling, verruimde rechtsbijstandverzekering en standpunten aangaande wetswijzigingen.
Tot slot werkten beide Ordes ook op **financieel en op maatschappelijk en menselijk vlak** samen.

Hoe?
Veelvuldig overleg tussen de beide voorzitters en het houden van gemeenschappelijke raden van bestuur zorgden ervoor dat de Ordes de vinger aan de pols hielden in het andere landsgedeelte. Er werden in verschillende domeinen ook gemixte werkgroepen en commissie op- en verdergezet om te trachten tot gemeenschappelijk standpunten te komen, daar waar mogelijk.

En verder?
De digitalisering en informatisering van ons beroep zal steeds verder evolueren. Op inhoudelijk, organisatorisch en financieel vlak zal dan ook een hechte samenwerking tussen de beide Communautaire Ordes een conditio sine qua non zijn voor ons beroep.

4.14. Hervorming beroepsopleiding

Wat?
In 2014, vijf jaar na de start van de vernieuwde beroepsopleiding in september 2009, evalueerde de **commissie beroepsopleiding** de stagelessen. Ze **adviseerde een grondige hervorming** en ging aan de slag met nieuwe ideeën en actiepunten.

Waarom?
De uitstroom van afgestudeerde masters in de rechten is erg verschillend. De BAMA-hervorming heeft ervoor gezorgd dat heel wat materieel recht gedoceerd wordt in de eerste jaren van de rechtenopleiding, waardoor studenten in de laatste jaren hun vakkenpakket haast volledig zelf kunnen invullen. Dat levert masters in de rechten op die al erg vervreemd zijn van het materieel recht én masters die onderling een volledig ander studietraject hebben doorlopen. De beroepsopleiding moet beter inspelen op die problemen.

Uit de evaluatie bleek bovendien dat de huidige beroepsopleiding veel te theoretisch is en aan te grote groepen stagiairs wordt gedoceerd. De hervormde beroepsopleiding moet op kleinere schaal georganiseerd worden en moet meer aandacht besteden aan de praktische kant, die aansluit op het theoretische luik. Ze moet ook meer focussen op communicatie.

Hoe?
De commissie beroepsopleiding legde in 2015 al een tienpuntenplan voor aan de algemene vergadering. Die besliste toen principieel dat de beroepsopleiding vóór de stage moet plaatsvinden. De stage zelf zou dan ingekort kunnen worden tot bijvoorbeeld 18 maanden in plaats van 3 jaar.

Het rapport over de toekomst van het advocatenberoep (van de hand van twee experten aangesteld door minister Koen Geens) wijdt ook een hoofdstuk aan de hervorming van de stage waarbij een van de voorstellen de beroepsopleiding vóór de stage omvat.
Door het ontslag van de regering eind 2018 staat de verdere uitwerking van die piste *on hold.*

Intussen buigt de commissie beroepsopleiding zich samen met de voorzitters van de stagecommissies over een hervorming van de huidige beroepsopleiding. De stagelessen die nu voornamelijk ex cathedra verlopen, worden vervangen door een combinatie van lessen *on demand* en werkcolleges. Er wordt meer de nadruk gelegd op de vaardigheden en ook het aspect 'ondernemen' komt aan bod.
De hoofdstukken over de stage en de beroepsopleiding van de Codex Deontologie worden herschreven. Niet alleen staat in de Codex wat de stage is, maar beschrijft die nu ook wat van de stage wordt verwacht. Anders gezegd: welk resultaat dat moet opleveren voor de advocaat-stagiair. En dat resultaat wordt omschreven aan de hand van een aantal competenties die advocaten-stagiairs zich eigen moeten maken.

En verder?
Het is de bedoeling om in het gerechtelijk jaar 2019-2020 te starten met de vernieuwde beroepsopleiding.

4.15. Specialisaties

Wat?
Op 18 mei 2016 kreeg de werkgroep specialisaties – opgericht door de algemene vergadering van 24 juni 2015 – groen licht om een ontwerpreglement specialisaties uit te werken.

Waarom?

Een reglement specialisaties zou het voor de rechtzoekende alleen maar duidelijker maken. Het **huidige systeem** van de voorkeurmateries is volgens de werkgroep **misleidend** omdat er **geen controle** op gebeurt. Volgens het ontwerpreglement specialisaties zouden enkel advocaten die kunnen aantonen 'gespecialiseerd' te zijn in een bepaalde rechtstak dat kenbaar mogen maken.

Hoe?
Op 20 december 2017 stemde de algemene vergadering dat een advocaat kan worden erkend als een *erkend specialist* en als er een *voorafgaandelijke controle* gebeurt door een erkenningscommissie.
De ontwerptekst specialisaties werd aangepast. De algemene vergadering kon op basis van die nieuwe tekst amendementen indienen.
Op 26 april 2018 stemde de algemene vergadering over de 43 ingediende amendementen. Op 23 mei 2018 volgde een stemming over het hele reglement. De algemene vergadering aanvaardde het reglement specialisaties niet.

En verder?
In 2019 zal een nieuwe werkgroep een nieuw voorstel van reglement uitwerken.

4.16. Bekwaamheidsproef buitenlandse diploma's

Wat?
Conform artikel 428*quater* Gerechtelijk Wetboek organiseert de Orde van Vlaamse Balies de bekwaamheidsproef voor onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie die in dat land hun rechtendiploma hebben behaald. Kandidaten die slagen in die proef krijgen toegang tot de advocatuur in België.

Waarom?
De OVB is wettelijk verplicht die bekwaamheidsproef te organiseren.

Hoe?
De Orde van Vlaamse Balies onderzoekt de aanvragen tot deelname aan de bekwaamheidsproef. Die proef wordt driemaal per jaar georganiseerd.
Conform artikel 428*quater* §2 Gerechtelijk Wetboek omvat die proef een schriftelijk gedeelte (burgerlijk recht en burgerlijk procesrecht, strafrecht en strafprocesrecht en naar keuze: publiekrecht, administratief recht, fiscaal recht, handelsrecht en sociaal recht) en een mondeling

gedeelte (plichtenleer en die vakken waarvoor men in het schriftelijk examen geen 60% heeft behaald).
De examens worden conform artikel 428*quater* §3 Gerechtelijk Wetboek afgenomen door een examencommissie.
In 2018 legden **4 kandidaten** de bekwaamheidsproef af.

4.17. Reglement witwaspreventie gepubliceerd

Wat?
Op 19 juli 2018 werd het nieuwe reglement witwaspreventie gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dat reglement past de nieuwe witwaswetgeving van 18 september 2017 toe, die zelf de Vierde Witwasrichtlijn omzette in Belgisch recht.

Waarom?
De advocatuur heeft nood aan een goed en duidelijk witwasreglement om de verplichtingen uit de witwaspreventiewetgeving zo goed mogelijk na te komen.

Hoe?
De commissie witwaswetgeving heeft in 2018 in verschillende fases een witwaspreventiereglement opgesteld. Verder zal er ook nood blijven aan opleidingen in dat kader.

4.18. OVB organiseert: roadshow Witwaspreventie

Wat?
In november 2018 organiseerde de OVB inlichtingensessies over de witwaspreventiewet in Antwerpen, Kortrijk, Gent, Brussel en Hasselt. De roadshow beoogde duidelijkheid te scheppen in de precieze verplichtingen voor advocaten, hoe zij hieraan voldoen en wat het belang van de witwaspreventiewet is voor de praktijk van elke advocaat.

Waarom?
Advocaten worden regelmatig en in uiteenlopende materies geconfronteerd met de problematiek van witwassen en terrorismefinanciering. De nieuwe witwaswet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten zet de Vierde Europese witwasrichtlijn (nr. 2015/849 (EU)) van 20 mei 2015 om. Daarnaast heeft de algemene vergadering van de OVB een reglement goedgekeurd dat op 19 oktober 2018 in werking is getreden. Dat reglement legt de advocaat tal van verplichtingen op zoals informatieplicht, maatregelen van interne organisatie en meldingsplicht. De OVB organiseerde de roadshow in het kader van die ontwikkelingen.

4.19. Bijzondere Opleiding Cassatieprocedure in Strafzaken

Wat?
In 2018 vond de vierde reeks van de Bijzonder Opleiding Cassatieprocedure in strafzaken plaats.
De opleiding nam 18 uur in beslag en werd gespreid over 3 lessen en 1 werkcollege van 4 uur en 1 werkcollege van 2 uur. In de eerste les leert de advocaat over de ontvankelijkheid en het verloop van het cassatieberoep in strafzaken. In de tweede les komt het ambtshalve onderzoek, de

middelen tot cassatie, de niet-ontvankelijke middelen en de vuistregels bij het opstellen van middelen aan bod. De derde les behandelt de praktijk van het opstellen van de cassatiemiddelen. In de werkcolleges leert de advocaat een memorie op te stellen en wordt die memorie in kleine groepen besproken en geëvalueerd.

Waarom?
Advocaten die regelmatig zijn ingeschreven op het tableau, op de lijst van de advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie of op de lijst van de stagiairs en die een penale procedure voor het Hof van Cassatie willen voeren, moeten het getuigschrift 'Bijzondere Opleiding Cassatieprocedure in Strafzaken' behalen, conform artikel 425 §1 Sv.

Hoe?
Er werd een opleidingscommissie opgericht waarin de OVB, de OBFG, de zetel van het Hof van Cassatie, het parket bij het Hof van Cassatie en de balie bij het Hof van Cassatie vertegenwoordigd zijn. De opleidingscommissie legt de lessenreeks vast en de OVB staat in voor de praktische organisatie van de opleiding.

4.20. Opleidingen permanente vorming

Wat?
In 2018 organiseerde de OVB een aantal opleidingen en studiedagen, bijgewoond door in totaal 2510 advocaten.

512 advocaten volgden de **roadshow over witwaspreventie**, waarin de verplichtingen door een nieuw reglement werden toegelicht.
Dit jaar vonden er ook twee sessies plaats voor de **Insolventiefunctionarissen**. De vernieuwingen binnen Boek XX Insolventie van ondernemingen van het Wetboek Economisch Recht dat op 1 mei 2018 van kracht ging, werden tijdens die sessies besproken. Hierop waren 42 advocaten aanwezig.
De **roadshow over de GDPR** (Algemene Verordening Gegevensbescherming of AVG) lokte maar liefst 899 advocaten. De Europese variant van die opleiding (**TRADATA**) volgde kort daarop. Ook hieraan namen 134 advocaten deel.
Bijkomend werden er opleidingen over **DPA-deposit** ingericht in samenwerking met dochteronderneming Diplad. 627 advocaten kregen meer uitleg over hoe dat systeem wordt gebruikt om stukken neer te leggen bij alle Belgische rechtbanken.

Ten slotte vond ook een **opleiding tot peer reviewer** plaats, alsook bijkomende sessies van de **tweedaagse opleiding bemiddeling**. Daarnaast organiseerde de OVB van mei tot en met december de **Bijzondere Opleiding Cassatieprocedure in Strafzaken** en de **'Train the trainer'-opleiding in het kader van SUPRALAT (Salduzverhoorbijstand)**.

Hoe?

De dienst kwaliteitsbewaking en opleidingen houdt de vinger aan de pols. Inspiratie komt vanuit verschillende hoeken: medewerkers OVB, raad van bestuur en leden van de OVB-commissies wijzen erop als er nood is aan een nieuwe opleiding. De dienst gaat dan mee op zoek naar boeiende sprekers, geschikte data en locaties. Hij pleegt overleg met de betrokken partijen over de juiste insteek van de opleiding, beheert de inschrijvingen, is het centrale aanspreekpunt voor deelnemers en docenten en leidt tijdens de opleiding zelf alles in goede banen.

4.21. Aanvragen permanente vorming nemen toe

Wat?
Elke advocaat is deontologisch verplicht om jaarlijks punten permanente vorming te behalen. Vanaf 2017-2018 moet elke advocaat én elke advocaat-stagiair 20 punten behalen (voor de stagiair is die regel niet van toepassing voor het jaar waarin hij de beroepsopleiding volgt).
Hij is volledig vrij om zijn eigen vormingsprogramma samen te stellen en kan daarvoor deelnemen aan studiedagen, congressen of seminaries, bijdragen aan een juridisch naslagwerk opstellen, een juridisch opleidingsonderdeel doceren aan een universiteit of hogeschool of als (gast)spreker een voordracht geven.

Een advocaat dient daarvoor een individuele aanvraag tot erkenning in.
Ook organisatoren van juridische opleidingen kunnen bij de OVB een aanvraag indienen om punten permanente vorming toegewezen te krijgen voor hun opleidingen.
In 2018 werden 19 organisatoren erkend als 'erkend opleidingsverstrekker'. Dat houdt in dat de opleidingen van die organisatoren onmiddellijk erkend worden en dat voor een periode van 3 jaar. Advocaten die opleidingen volgen van erkende opleidingsverstrekkers zijn dan ook 100% zeker dat zij voor de juridische of specifiek beroepsondersteunende opleidingen punten permanente vorming ontvangen.

De dienst permanente vorming verwerkt alle aanvragen en de erkenningscommissie bespreekt ze en oordeelt welke activiteiten in aanmerking komen voor puntentoekenning.

Dit jaar werden er opnieuw meer aanvragen ingediend ten opzichte van de voorbije jaren, namelijk 8.774 aanvragen. Daarvan erkende de commissie er 6.213. Zie ook hoofdstuk 5 voor meer cijfers over de permanente vorming.

4.22. Legal Tech Congres

© Willem De Puydt

Wat?
De Orde van Vlaamse Balies organiseerde op 19 oktober een Legal Tech Congres in Brussel.
Legal tech is het gebruik van technologie en software om juridische diensten te leveren, aldus Wikipedia. En die legal tech is al volop in opmars in de juridische sector.
Maar wat moeten advocaten zich daarbij voorstellen? Wat is blockchain voor advocaten of wat is de juridische waarde/betekenis van algoritmes? Krijgen ze voortaan een collega-robot in hun kantoor, zoals chirurgen nu ook dagelijks met robots "samen"-werken? Of zorgen al die nieuwe snufjes voor een grote disruptie op kantoor en in de rechtbank?

Om daar meer klaarheid in te brengen hebben we internationale sprekers met expertise in legal tech uitgenodigd. Zij stelden een breed gamma aan onderwerpen voorstellen. Kortom, na dit congres hadden termen als *predictive justice* geen geheimen meer.

Waarom?
Voor de Orde van Vlaamse Balies is het al lang duidelijk: de advocatuur moet zich permanent bijscholen en kwaliteit bieden om de concurrentie met juridische platforms, juridische beroepen tot zelfs met Google aan te kunnen. Hoog tijd dus voor de Orde van Vlaamse Balies om ervoor te zorgen dat advocaten de vinger aan de pols houden.

Hoe?
Op het congres kwamen nationale en internationale sprekers praten over zes verschillende thema's in zes workshops: algoritmes, blockchain, ethiek, *Open Law*, praktijkgerichtheid, *predictive justice*.

Key note speaker was de Amerikaanse professor **Daniel M. Katz** van de **Illinois Tech - Chicago Kent College of Law**. Hij noemt zichzelf een *technologist*. Professor Katz heeft zich toegelegd op de studie van de impact van legal tech in de juridische wereld en reist met zijn bevindingen de wereld rond.
Daarnaast konden de deelnemers de Legal Tech beurs bezoeken waarin bekende en nieuwe firma's hun producten voorstelden.
Deze succesvolle editie verwelkomde tweehonderd deelnemers.

4.23. Advocatenrun

© Willem De Puydt

Wat?
De jaarlijkse sportieve familiehappening van de OVB vond plaats op 3 juni 2018 aan het Koloniënpaleis in Tervuren. Onder een stralende zon werd er gelopen, gewandeld, gefietst, gegeten en bijgepraat. Zowel advocaten, hun medewerkers, OVB-medewerkers als hun familieleden tekenden present. Sportievelingen liepen mee met de advocatenrun van 5 of 12km. Achteraf konden ze genieten van een welverdiende massage door de mensen van de Kinépraktijk. Supporters genoten van een wandeling of schoven aan voor een heerlijk buffet. Voor de kleinsten was er kinderanimatie en een kidsrun.

Waarom?
Met die bijeenkomst wil de OVB advocaten aansporen hun sportieve kant te tonen. Het is ook een aangename gelegenheid om kennis te maken met collega's en hun gezin in een ongedwongen sfeer.

Hoe?
Hoofdsponsors Precura en Vanbreda Risk & Benefits maken het mee mogelijk dit evenement te organiseren. De OVB krijgt bovendien de dag zelf hulp van externe partners zoals sportclub ZA-Team, De Kinépraktijk en 2Man Sound.

4.24. Nieuw Privaat Luik

Wat?
Tijdens 2018 werkte de OVB aan het nieuwe private gedeelte van www.advocaat.be, het Privaat Luik. Advocaten zullen via het nieuwe platform toegang krijgen tot diverse diensten en informatie die de balies en de OVB aan de advocaten ter beschikking stellen.

In de infotheek zullen advocaten alle juridische informatie zoals wetgeving, rechtspraak en standpunten kunnen vinden, bij 'Beroepsuitoefening' komen ze alles te weten over collectieve verzekeringen, modellen en andere praktische informatie om hun beroep uit te oefenen. Advocaten zullen op de hoogte blijven van nieuws en evenementen via artikels van de OVB, maar ook alle balies krijgen een aparte ruimte om nieuws en andere informatie te delen.

Daarnaast kunnen ze via het menu makkelijk doorklikken naar de verschillende applicaties die ze nodig hebben. Via het adresboek vinden ze contactgegevens van zowel confraters, rechtbanken als balies en tot slot zullen ze ook vacatures makkelijk terugvinden.

En verder?
Het Privaat Luik wordt in 2019 gelanceerd.

5. OVB in cijfers

5.1.Tuchtrechtspraak

- In 2018 werden voor de tuchtraad van beroep 20 nieuwe dossiers ingeleid en 23 uitspraken gedaan in afgehandelde dossiers.

- De tuchtraden van Brussel, Antwerpen en Gent deden 67 uitspraken. Respectievelijk 8, 37 en 22.

5.2.Permanente vorming

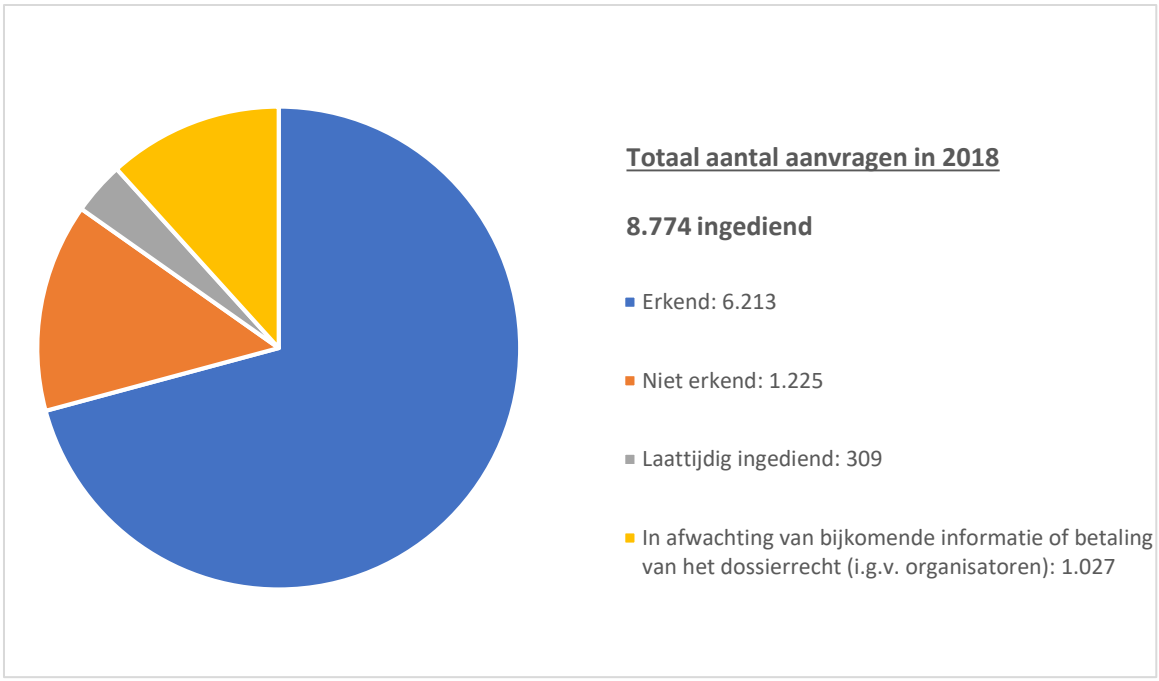

5.3.Gemengde Commissie Rechtsbijstand

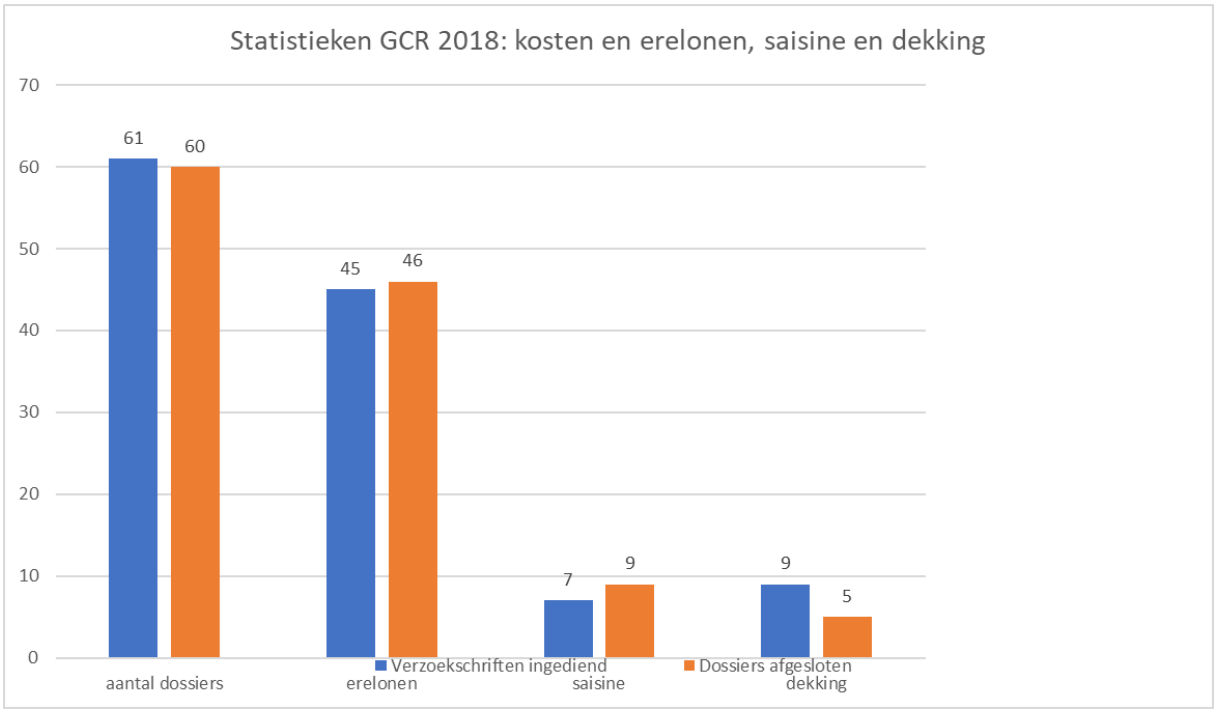

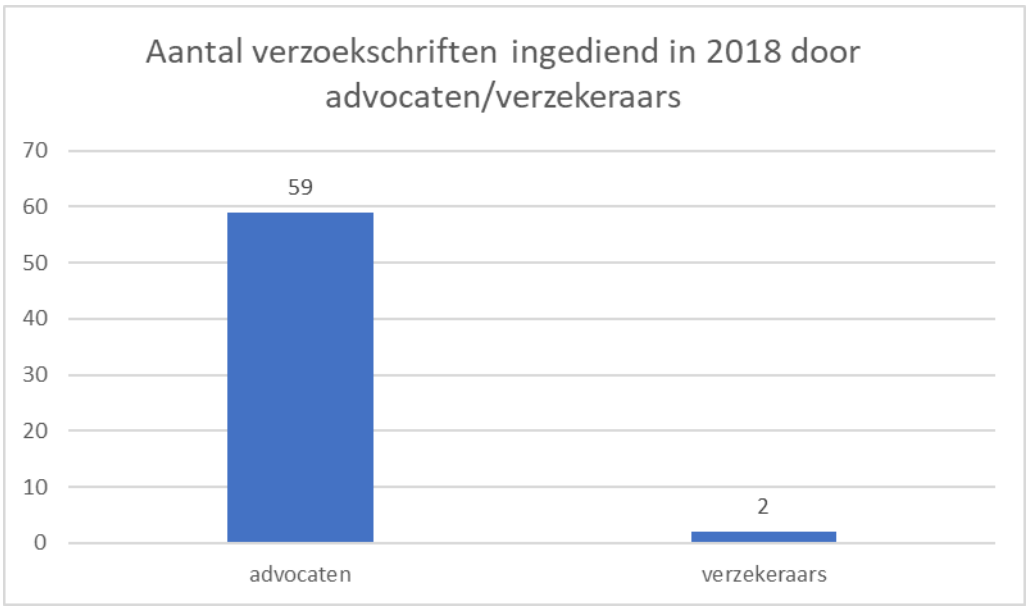

5.4. Jaarrekening

Balans in euro

Een blik vooruit

Advocaten voelen steeds meer de druk van de concurrentie. IOS-procedures, juridische platformen, beoordelingen en rechtsbijstandsverzekeraar zijn slechts enkele voorbeelden.
Advocaten kunnen nu ook failliet verklaard worden. Zij worden onderworpen aan verschillende administratieve verplichtingen, zoals bepaald in de Witwaspreventiewet, de Privacywet (AVG) en het Wetboek Economisch Recht. Zij hebben daarnaast ook UBO-verplichtingen en moeten de concurrentieregels naleven. Het arrest Wouters bevestigde dat advocaten ondernemers zijn. Dat arrest dateert van 2002 en is dus achttien jaar oud. Maar nu pas ontdekken de meeste de advocaten wat het ondernemerschap betekent.

Verdediging, vertegenwoordiging en adviesverlening zijn de hoofdtaken van de advocaten. Maar ook die 'verworvenheden' komen zwaar onder druk. De advocaten zullen zich moeten weren. Alertheid en innovatie zijn geboden. Een permanente kritische bevraging van de eigen handelswijze als advocaat dringt zich op.

De advocaat moet in de uitvoering van zijn kerntaken, die door de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Hof van Justitie van de Europese Unie uitdrukkelijk zijn erkend, geëerbiedigd worden.

De balie staat garant voor een onpartijdige en onafhankelijke magistratuur.

De advocaat moet onafhankelijk zijn van de staat en van derden. Die onafhankelijkheid waarborgt het beroepsgeheim, de partijdigheid en het verbod op het behartigen van tegenstrijdige belangen. Het is de basis van de vertrouwensband met de cliënt

De Grondwet maakt geen melding van de onafhankelijkheid van de advocaat, maar wel van de onafhankelijkheid van de rechters en van het openbaar ministerie in de individuele opsporing en vervolging. Het huidig waarneembare scepticisme in de samenleving bedreigt de rechtsstaat. De maatschappelijke omwentelingen vormen aan de balie een reële uitdaging. De Orde van Vlaamse Balies zal blijven ijveren om de onafhankelijkheid van het beroep van de advocaat te verzekeren en zo de advocaten te wapenen tegen ongewenste inmenging van welke aard ook.

Edward Janssens
Voorzitter Orde van Vlaamse Balies

Contact

Orde van Vlaamse Balies
Staatsbladstraat 8
1000 Brussel
www.advocaat.be

Telefoon: 02 227 54 70
Fax: 02 227 54 79
info@advocaat.be

U vindt het jaarverslag ook terug op https://www.advocaat.be/Over-OVB/Onze-organisatie/Jaarverslagen.